

Toiminta- ja talous- suunnitelma 2026–2028 sekä talousarvio 2026

Satakunnan hyvinvointialue

Sisällys

1. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028	2
1.1. Toiminta- ja taloussuunnitelman lähtökohdat ja yleiset periaatteet	2
1.1.1. Satakunnan väestökehitys	3
1.1.2. Valtion rahoitus hyvinvointialueelle	4
1.2. Strategiset tavoitteet	8
1.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	10
1.3.1. Hyvinvointialuetasoiset riskit	11
1.3.2. Toimialuekohtaiset riskit	14
1.4. Talousarvion sitovuustasot	17
1.5. OmaSata tuottavuus- ja talousohjelma	19
1.6. Henkilöstö	20
2. Talousarvio 2026	22
2.1. Käyttötalous	22
2.1.1. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	22
2.1.2. Aikuisten palvelut	27
2.1.3. Ikääntyneiden palvelut	32
2.1.4. Erityis- ja sairaalapalvelut	36
2.1.5. Pelastuslaitos	40
2.1.6. Konsernipalvelut	45
2.1.7. Hyvinvointialueen hallinto	49
2.2. Palveluhinnasto	53
2.3. Tilivelvolliset	53
3. Tuloslaskelma	54
3.1. Hyvinvointialueen tuloslaskelma 2026	54
3.2. Hyvinvointialueen taloussuunnitelma 2026–2028	55
4. Investoinnit	56
4.1. Investointisuunnitelma ja laskelmat 2026–2029	56
5. Rahoitus	57
6. Konserniyhtiöiden toiminnan ja talouden ohjaus	58
Liite 1: Satakunnan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2026–2029	59

1. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028

1.1. Toiminta- ja taloussuunnitelman lähtökohdat ja yleiset periaatteet

Satakunnan hyvinvointialueella on edessään neljäs toimintavuosi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestäjänä. Ensimmäiset kolme vuotta on rakennettu hyvinvointialueen organisaatiokulttuuria ja palveluita taloudellisesti haastavissa olosuhteissa. Toimintaa ovat leimanneet talouden sopeuttamisohjelmat sekä yhteistoimintamenettelyt. Samaan aikaan toimintaa on pystytty kehittämään ja palveluita yhtenäistämään.

Päätäjät ovat joutuneet tekemään vaikeita ratkaisuja erityisesti palveluverkon kehittämisen suhteen, jossa toimintojen keskittämällä on haettu tuottavuushyötyjä ja kustannussäästöjä.

Satakunnan hyvinvointialueen rahoituskehitys on valtakunnan heikoimpien joukossa, johtuen sekä väestön vähenemisestä, että sairastavuuden vähenemisestä suhteessa valtakunnan keskitasoon. Valtionrahoituksen pohjana oleva terveydenhuollon palvelutarpeen arviointi ei ole kannaltamme optimaalinen, mikä osaltaan vähentää rahoitusta Satakunnassa. Valtionrahoitus kasvaa vuodesta 2025 vuoteen 2026 vain 1,3 prosenttia, mikä tekee vuoden 2026 talousarviosta lähtökohdeiltaan erittäin haastavan. Palkkojen sopimuskorotukset kasvattavat palkkasummaa lähes viisi prosenttia, joten tasapainoisen talousarvion aikaansaaminen edellyttää tuottavuuden parantamista vuonna 2026.

Vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelua auttaa se, että olemme onnistuneet talouden tasapainottamisessa ensimmäisinä vuosina erinomaisesti. Vuoden 2026 talousarvio on laadittu lievästi ylijäämäiseksi, mutta kumulatiivisia alijäämiä ei vuoden 2026 loppuun mennessä ole realistista kattaa. Tavoitteeksi on asetettu, että kumulatiiviset alijämät katetaan viimeistään 2028 loppuun mennessä. Se edellyttää myös sitä, että valmisteilla olevat lainsäädännölliset muutokset alijäämien kattamisaikatauluun etenevät.

Hyvinvointialueen organisaatiokulttuuri on syntyneessä, ja taloudellisista haasteista huolimatta toiminnassa on nähtävissä positiivista kehitystä. Asiakas- ja potilastyytyväisyys ovat hyvällä tasolla, ja NPS mittauksen tulokset ovat parantuneet erityisesti perusterveydenhuollossa.

Vuonna 2026 käynnistyvät sekä Satasairaalan kuumasairaalan, että Rauman sote-keskuksen investointien konkreettiset rakennustyöt. Investointien avulla satakuntalaisille tarjotaan tulevaisuudessakin kattavat ja laadukkaat palvelut

sosiaali- ja terveydenhuollossa. Pelastustoimen investoinneista Harjavallan paloaseman suunnittelu ja toteutus on tarkoitus käynnistää vuoden 2026 aikana.

Satakunnan hyvinvointialueen tärkein voimavara on kuitenkin henkilöstö, joka turvaa potilaille ja asiakkaille heidän tarvitsemansa palvelut. Tyytyväinen henkilöstö varmistaa onnistuneet kohtaamiset. Meidän on tärkeää pystyä pitämään henkilöstöstä huolta, taloudellisista paineista huolimatta.

Tero Mäkiranta
Hyvinvointialuejohtaja

1.1.1. Satakunnan väestökehitys

Osana Satakunnan hyvinvointialueen palveluverkkotarkastelua on tehty analyysi Satakunnan hyvinvointialueen demografisesta kehityksestä, kilpailukyvyistä ja tulevaisuudesta. Selvityksen on toteuttanut suunnittelu- ja konsultointiyritys FCG Oy:ön kuuluva MDI. Selvityksen mukaan Satakunnan väestöpohja supistuu hyvinvointialueista keskimääräistä nopeammin, ja alueen väestö on huomattavan iäkästä. Väestö vähenee jopa 12–30 %:lla vuoteen 2050 mennessä. Maakunnan eläkeikäisten osuus on korkea ja työikäisten osuus matala, tämä heikentää huoltosuhdetta sekä lisää palvelutarvetta. Kuolleiden määrä on jatkuvasti syntyneitä suurempi: 2020- luvulla alueella kuolee kaksi henkilöä yhtä syntynyttä kohden, 2050-luvulle tultaessa suhde on 2,5 kuollutta yhtä syntynyttä kohden. Negatiivinen luonnollinen väestönlisäys tulee siis jatkossakin vähentämään väestöä voimakkaasti. Alue menettää vuosittain merkittäviä määriä nuoria ja nuoria aikuisia suuremmille kaupunkiseuduille. Tämä vähentää potentiaalista työvoimaa ja tulevaisuuden syntyvyyttä. Lasten määrä ja osuus vähenevät nopeasti. Ennusteen mukaan lasten ikäryhmät pienenevät jopa neljänneksellä vuoteen 2050 mennessä, mikä vaikuttaa suoraan palvelutarpeeseen ja kouluverkkoon. Väestön keskittyminen Poriin ja Raumalle korostaa näiden alueiden merkitystä, samalla pienempien kaupunkien ja maaseutukuntien väestökehitys laskee merkittävästi. Maaseutukunnissa, erityisesti Pohjois- Satakunnassa, väestö vähenee erittäin voimakkaasti. Työikäisen väestön väheneminen korostaa työvoiman riittävyyden haasteita, erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa. Eläkeikäisen väestön kasvu, erityisesti yli 84-vuotiaiden ryhmässä, lisää hoivapalveluiden tarvetta ja kustannuksia.

Satakunnan väestöstä 90,7 % asuu alle 20 minuutin päässä sosiaali- ja terveyskeskuksesta tai -pisteestä, ja osuus kasvaa tulevaisuudessa. Väestön keskittyminen taajamiin parantaa keskimääräistä saavutettavuutta. Neuvolapalveluverkko kattaa lähes koko alueen väestön. Satakunnan hyvinvointialueen väestökehitys on vahvistunut merkittävästi maahanmuuton kasvun myötä, erityisesti vuosina 2022–2024. Ulkomailta saadut muuttovoitot ovat vahvistaneet etenkin työikäisen väestön kehitystä ja moninaistaneet väestön sosiodemografista rakennetta. Maahanmuutto on myös ainoa väestökehityksen osatekijä, joka kasvattaa alueen väestöä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että Satakunnan hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa on huomioitava väestön supistumisen ja ikääntymisen tuomat

haasteet, erityisesti työvoiman riittävyys ja palvelutarpeen kasvu. Maahanmuuton kasvu ja väestön keskittyminen keskuksiin tuovat mahdollisuuksia palveluiden saavutettavuuden parantamiseen, mutta samalla haja-asutusalueiden palveluiden järjestämisen haasteet korostuvat. Lasten määrän nopea lasku vaatii ennakoivaa suunnittelua pitkällekin tulevaisuuteen.

1.1.2. Valtion rahoitus hyvinvointialueelle

Hyvinvointialueet rahoittavat toimintansa pääosin valtion yleiskatteisella rahoituksella, eikä niillä ole verotusoikeutta. Hyvinvointialueiden rahoituslain mukaan valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu hyvinvointialueiden edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain rahoituslain 7–10 §:ssä säädetyn perusteella, jonka mukaan otetaan huomioon palvelutarpeen ja kustannustason muutokset, tehtävämuutokset ja toteutuneet kustannukset. Valtion rahoituksen lähtökohtana on, että hyvinvointialueiden tulee sopeuttaa toimintakulunsa valtion rahoituksen asettamaan raamiin.

Taloussuunnitelmassa on huomioitu Valtiovarainministeriön viimeisin, 22.9.2025 päivitetty hyvinvointialueiden rahoituslaskelma, jonka mukaan Satakunnan hyvinvointialueen rahoitus vuodelle 2026 on yhteensä 1 085 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialue	Asukas- luku	Laskennallinen rahoitus vuonna 2026, euroa	Siirtymä- tasaus vuonna 2026, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa	Rahoitukseen sisältyvä jälkikäteis- tarkistus yhteensä vuonna 2026, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa/asu kas	Rahoituksen kasvu vuodelle 2026, euroa
Helsinki	684 018	2 966 189 756	116 897 479	3 083 087 234	138 652 636	4 507	131 919 750
Vantaa ja Kerava	289 730	1 261 659 135	0	1 261 659 135	59 126 301	4 355	60 546 889
Länsi-Uusimaa	502 067	2 035 001 102	-3 375 793	2 031 625 309	95 575 975	4 047	77 343 515
Itä-Uusimaa	99 415	458 218 054	-21 300 404	436 917 650	21 492 996	4 395	11 519 611
Keski-Uusimaa	207 070	860 584 841	17 026 331	877 611 172	40 478 209	4 238	17 381 177
Varsinais-Suomi	494 819	2 499 208 961	-71 562 821	2 427 646 139	117 050 928	4 906	96 246 649
Satakunta	211 261	1 065 771 818	18 931 114	1 084 702 932	50 071 904	5 134	13 618 994
Kanta-Häme	169 455	834 444 580	-7 763 981	826 680 598	39 149 001	4 878	22 350 876
Pirkanmaa	545 406	2 577 763 769	0	2 577 763 769	120 827 968	4 726	68 890 245
Päijät-Häme	204 635	1 035 658 840	-41 485 328	994 173 513	48 571 008	4 858	39 171 489
Kymenlaakso	157 442	860 826 280	41 185 398	902 011 679	40 366 953	5 729	8 546 363
Etelä-Karjala	125 083	610 244 965	1 974 866	612 219 831	28 651 398	4 895	6 763 684
Etelä-Savo	129 376	748 353 659	33 333 805	781 687 464	35 055 090	6 042	24 114 388
Pohjois-Savo	248 815	1 331 311 489	-2 328 230	1 328 983 259	62 311 689	5 341	39 934 517
Pohjois-Karjala	162 091	933 730 288	-55 030 668	878 699 620	43 716 894	5 421	41 248 232
Keski-Suomi	274 112	1 292 945 979	14 853 928	1 307 799 907	60 682 948	4 771	36 507 818
Etelä-Pohjanmaa	189 929	1 012 268 797	0	1 012 268 797	47 514 569	5 330	47 360 313
Pohjanmaa	178 749	849 781 656	11 592 345	861 374 001	39 909 904	4 819	18 165 625
Keski-Pohjanmaa	67 723	357 459 358	-14 323 107	343 136 251	16 759 639	5 067	9 745 701
Pohjois-Pohjanmaa	418 331	2 066 019 691	-17 871 925	2 048 147 766	96 891 268	4 896	67 813 699
Kainuu	69 639	415 175 933	-44 525	415 131 408	19 488 803	5 961	11 222 014
Lappi	176 151	1 091 140 292	-45 616 246	1 045 524 046	51 225 615	5 935	36 325 532
Manner-Suomi yhteensä	5 605 317	27 163 759 242	-24 907 762	27 138 851 480	1 273 571 697	4 842	886 737 079

Hyvinvointialueen vuoden 2026 rahoitusosuus kasvaa noin 13,6 miljoonaa euroa eli 1,3 % vuoden 2025 tasosta. Rahoitusta kasvattavat hva-indeksin mukainen nousu sekä palvelutarpeen kasvun huomioiminen. Lisäksi rahoitukseen vaikuttavat jälkikäteistarkastus sekä Suomen hallituksen päättämät tehtävälainsäädännön muutokset.

Vuoden 2026 rahoituksessa on huomioitu 1.1.2026 voimaan tulevat rahoituslain ja -asetuksen muutokset, kuten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määrätymistekijän osuuden nosto 1,5 prosenttiin, tarvekertoimien huomioiminen kahden vuoden tarvekertoimien keskiarvona, siirtymätasauksia koskevat kertaluontoiset säästötoimenpiteet sekä pelastustoimen riskikerrointa ja hyte-kertoimen laskentaa koskevat tarkennukset.

Jälkikäteistarkastuksella tarkoitetaan rahoituslain 10 § mukaan sitä, että rahoituksen tasoa tarkistetaan vastaamaan koko maan tasolla toteutuneita kustannuksia jälkikäteen kahden vuoden viiveellä. Vuoden 2026 jälkikäteistarkistuksessa rahoituksen pohjaan vuonna 2025 lisättyä jälkikäteistarkistusta vähennetään koko maan tasolla noin 200 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueen rahoituksessa huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävä palvelutarpeen kasvun muutos THL:n laskeman palvelutarpeen kasvuarvion mukaisesti. Palvelutarpeen kasvu huomioidaan vuoden 2026 rahoituksen tasoon 80-prosenttisesti, mikä kannustaa hyvinvointialueita tehokkuuteen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä.

Hyvinvointialueen tehtävien hintakehitystä tarkistetaan hyvinvointialueiden kustannusindeksin mukaisesti. Hyvinvointialueindeksi muodostuu yleisestä ansiotasoindeksistä 60 %, kuluttajahintaindeksistä 30 % sekä hyvinvointialueyönantajan sosiaaliturvamaksun 10 % muutoksesta. Arvio hyvinvointialueindeksistä vuodelle 2026 on 3,25 %.

Valtion rahoituksen tasoa määritettäessä otetaan täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella.

Hyvinvointialueisiin kohdistuu kokonaan uusia päätösperäisiä toimia sekä aiemmin päätettyjä uudistuksia, jotka tulevat voimaan tai laajenevat vaiheittain. Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksessä on huomioitu seuraavan taulukon mukaiset tehtävämuutokset.

Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiset sote-rahoituksen tehtävämuutokset	euroa	kohdennus
Sairaaloiden ja päivystysten sekä erikoissairaanhoidon työnjako (HO 2023)	-23 400 000	Terveydenhuolto
lääkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen teknologiaa hyödyntäen (HO 2023) ja teknologian hyödyntäminen kotihoidossa (Lisätoimet 2025)	-50 900 000	Vanhustenhuolto
Ajokorttitarkastusten rajaaminen julkisen palveluvalikoiman ulkopuolelle (Lisätoimet 2024)	-800 000	Terveydenhuolto
Keliakiakorvauksen laajentaminen, lääkärinlausuntojen lisääntyminen	1 000 000	Terveydenhuolto
Keliakiakorvaus, siirto rahoitettavaksi toimeentulotuesta	-1 000 000	Terveydenhuolto
Terapiatakuu (Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen) (HO 2023)	10 982 000	Terveydenhuolto
Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos (Lisätoimet 2024 ja StVM 28/2024)	6 400 000	Sosiaalihuolto
Vammaispalvelulain muuttaminen PeV:n elämänavaihetta koskevien linjausten mukaiseksi (Lisätoimet 2025)	-20 200 000	Sosiaalihuolto
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki (kotoutumislain muutoksen v. 2025 vaikutus) (siirto momentille 32.50.30)	-319 000	Sosiaalihuolto
Kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen (Lisätoimet 2025)	-1 600 000	Sosiaalihuolto
Demokratiarahan vähentäminen (Lisätoimet 2025)	-4 889 969	Asukasperusteisuus
Omaishoidon ja perhehoidon palkkiotason nostaminen	15 800 000	Sosiaalihuolto
Käyttämättä jääneen palvelun maksun korotus	-1 500 000	Terveydenhuolto
Toisilain muuttaminen, tietoaineistojen käsittelyn laajentaminen	1 000 000	Koko laskennallinen sote-rahoitus
Hedelmöityshoitojen haittakorvauksen korotus	10 000	Terveydenhuolto
Terveystarkastuksista aiheutuva säästö	-2 550 000	Terveydenhuolto
Sote-rahoituksen tehtävämuutokset v. 2026 yhteensä	-71 966 969	

Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiset pela-rahoituksen tehtävämuutokset	euroa	kohdennus
Demokratiarahan vähentäminen (Lisätoimet 2025)	-110 031	Asukasperusteisuus
Pela-rahoituksen tehtävämuutokset v. 2026 yhteensä	-110 031	

Tehtävämuutosten vaikutus Satakunnan hyvinvointialueelle on laskennallisesti noin 2,9 miljoonaa euroa.

1.2. Strategiset tavoitteet

Strategia sisältää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet, ja se on laadittu vuosille 2023–2025. Strategia perustuu arvioon hyvinvointialueen tilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista.

Hyvinvointialueen strategiaan sisältyy palvelustrategia, joka sisältää kirjaukset sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteista. Pelastustoimen palvelutasopäätös on palvelustrategiaan rinnastettava asiakirja. Strategian uudistamistyö on käynnistynyt kevään 2025 aikana ja tavoitteena on, että aluevaltuusto päättää uudesta strategiasta kevään 2026 aikana. Uudistamistyössä huomioidaan valtiovarainministeriön päivittämät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kansalliset strategiset tavoitteet.

Hyvinvointialuestrategian perustana on neljä arvoa, jotka kuvaavat satakuntalaisille tärkeitä, tavoiteltavia päämääriä. Jokaiselle arvolle on määritetty kolme strategista periaatetta, jotka linjaavat päätöksentekoa, poliittista ohjausta ja kehittämistyötä. Hyvinvointialuestrategian seuranta toteutetaan jatkuvan strategiaproessin mukaisesti.

Satakunnan hyvinvointialueen strategia

Satavarmaa hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, lähellä ihmistä

Arvot

- Palvelemme yhdenvertaisesti
- Kohtaamme inhimillisesti
- Toimimme ammatillisesti
- Uudistamme vastuullisesti

Palvelemme yhdenvertaisesti

1. Palvelumme ovat saatavilla yhdenvertaisesti, oikea-aikaisesti ja lähellä monin eri tavoin.
2. Vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja sekä monipuolisia lähipalveluja.
3. Tuotamme hyvinvointia, palveluita ja turvallisuutta kaikille asukkaille ja järjestämme palvelut tehokkaasti ja turvallisesti.

Kohtaamme inhimillisesti

4. Järjestämme laadukkaita ja vaikuttavia palveluita, joissa asiakas on keskiössä.
5. Tuemme omaehtoista terveyden ja hyvinvoinnin parantamista sekä oman hoidon osallisuutta.
6. Järjestämme ja kehitämme palveluja tasapuolisesti erilaiset asiakasryhmät huomioiden yhteistyössä eri kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa

Toimimme ammatillisesti

7. Tuotamme palveluita ammatillisesti, turvallisesti ja laadukkaasti.
8. Johtaminen tukee ja edesauttaa henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä sekä turvaa ammatitaitoisen työvoiman saantia.
9. Henkilöstö osallistuu ja kehittää vaikuttavaa toimintaa.

Uudistamme vastuullisesti

10. Uudistamme johtamis- ja toimintamalleja ja luomme yhteen sovitettua palvelujärjestelmän.
11. Palvelumme ovat taloudellisia sekä laadukkaita ja huolehdimme, että kustannuskehitys vastaa rahoitusta.
12. Tieto, tutkimus ja käytännön kokeilut ohjaavat kohti vaikuttavia toimintamalleja

Strategia määrittelee, miten tulevaisuuden haluttu tavoitetilä saavutetaan. Strategiaa toteutetaan OmaSata tuottavuus- ja talousohjelman, kokonaisarkkitehtuuryön ja lukuisten muiden strategiaa toteuttavien ohjelmien avulla. Talousarvioasiakirjaan sisältyvän toimintasuunnitelman toiminnalliset tavoitteet on johdettu strategian periaatteista ja toimenpiteistä.

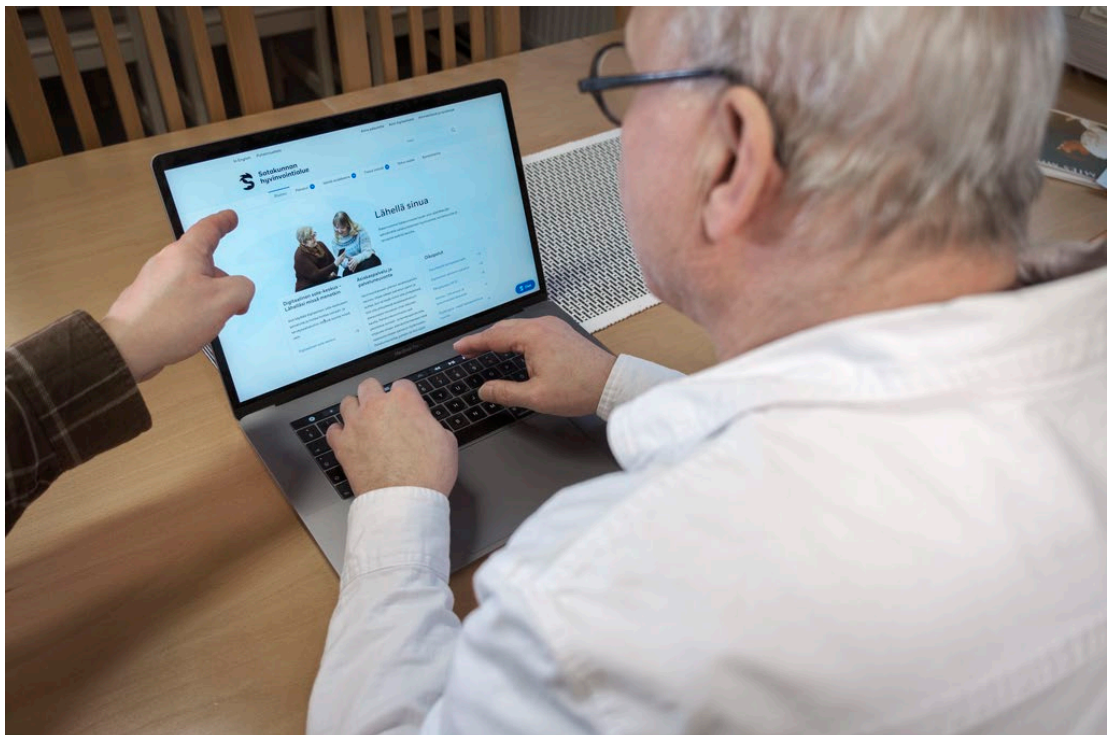
1.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat keskeinen osa hyvää hallintoa ja johtamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on olla osa kaikkia hyvinvointialueen toimintoja, prosesseja ja hankkeita, jotta toiminnalle asetettuihin päämääriin ja tavoitteisiin päästään säännösten ja määräysten mukaisesti. Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla hyvinvointialue varmistaa, että tehtävät kyetään hoitamaan luotettavasti, tehokkaasti, taloudellisesti ja tuloksellisesti sekä mahdollisimman häiriöttömästi.

Vastuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on hyvinvointialueen ylimmällä johdolla, koska se on keskeinen osa johtamista. Hyvinvointialueen johto on määritellyt ja hyväksynyt kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjeen, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan toiminnan ja toimintaympäristön riskejä sekä määrittellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi ja raportoimiseksi. Ohjeen päivitetty versio viedään aluehallituksen hyväksyttäväksi.

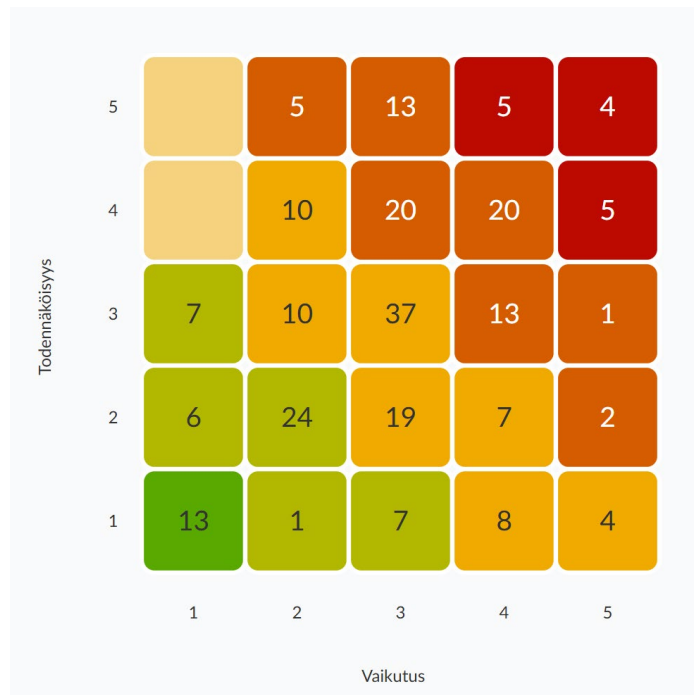
Riskienhallinta tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista puuttamalla toimintaa ja tavoitteita uhkaaviin tekijöihin ennakoivasti. Riskienhallinnan teemoina ovat strategiset, taloudelliset, toiminnalliset sekä vahinkoriskit.

Riskienhallinta kytkeytyy vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Olemassa olevat riskit tunnistetaan ja arvioidaan systemaattisesti osana tulevan vuoden toimintasuunnitelmaa sekä määrittellään riskienhallintatoimenpiteet osana talousarviovalmistelua. Riskien arviointi ja raportointi aluehallitukselle on osana riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan selontekoa tilinpäätöksen yhteydessä.

1.3.1. Hyvinvointialuetasoiset riskit

Talousarvion- ja suunnitelman riskiarviossa on hyödynnetty riskienhallintajärjestelmää. Kokonaisuudessaan riskejä on yhteensä kuvattu järjestelmään 241 kpl (kuva 1). Näistä riskeistä talousarviotarkasteluun on nostettu riskiluvulla 15–25 olevat riskit.

Kuva 1. Riskikartta

Riskienhallintajärjestelmään kirjatut riskit on jaoteltu strategisiin riskeihin, finanssiriskeihin, operatiivisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin (kuva 2).

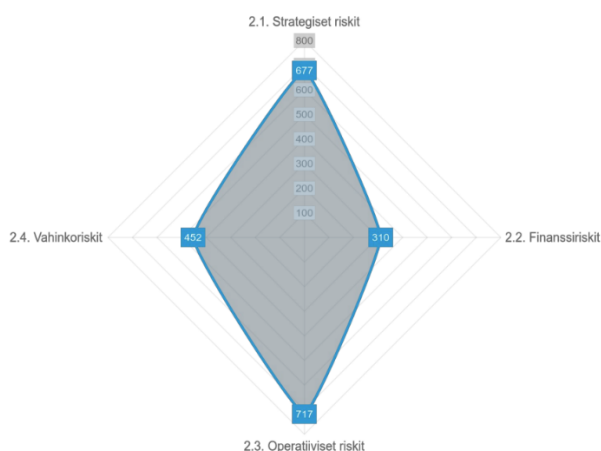
Vuoden 2026 osalta voidaan talousarvioon todeta kirjatut riskit, mutta kokonaisuutena riskien hallintatoimet ja varsinaisen jäännösriskin tunnistaminen ovat vielä kesken.

Riskialueet

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue								Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	3	14	1	29	28	1		76
2.2 Finanssiriskit	2	3	0	13	8	4		30
2.3 Operatiiviset riskit	6	15	5	33	18	8		85
2.4 Vahinkoriskit	2	6	1	20	20	1		50
Yhteensä	13	38	7	95	74	14		241

Skaala osoittaa riskialueeseen kuuluvien riskien riskilukujen summan.

Kuva 2. Riskialueet

Riskienhallintaohjelman riskialuejaon sisältä voidaan tunnistaa keskeisimmät toistuvat teemat, joiden painopisteet näkyvät todennäköisesti myös vuoden 2026 riskeinä.

Hyvinvointialueitasoiset merkittävimmät tunnistetut riskit ovat vuoden 2024 mukaisesti liitännäisiä taloudelliseen riskiin, jossa rahoitus ei kata lakisääteistä palvelutuotantoa. Strategisina riskeinä tunnistetaan pitkän aikavälin tavoitteisiin liittyvät epävarmuustekijät.

Taloudellisena hyvinvointialueitasoisena selkeästi korkeimpana riskinä on vuodelle 2026 kirjattu hyvinvointialueen maksuvalmiuden heikentyminen. Maksuvalmiuden seurantaan on käytössä erillinen ohjelma, joka mahdollistaa maksuvalmiuden varmistamiseksi tehtävän jatkuvan seurannan. Riski on suuri koska vuonna 2026 talousarviossa rahoitus kasvaa ainoastaan 1,3 %. Mikäli hyvinvointialueen maksuvalmius on heikko, joudutaan ottamaan lyhytaikaista rahoitusta. Eskaloituessaan tällä riskillä on kaikkiin toimialueisiin ulottuvia erilaisia liitännäis- ja kerrannaisvaikutuksia. Tämä on tunnistettu myös toimialueiden riskeissä.

Palvelutuotantoon vaikuttavana tekijänä kuvataan toimialueittain rahoituksen riittämättömyys, joka koettiin todennäköisenä vaikutuksiltaan vakavana riskinä niin

palvelutasopäätösten mukaisten palveluiden kuin hoidon tarpeen ja palvelutarpeen arvioinnin osalta.

Operatiivisina hyvinvointialuetasoisina riskeinä tunnistetaan toimialueiden kirjauksissa:

- henkilöstön saatavuusongelma, jonka riskiluku kohoaa myös toimialueittain. Tämä tunnistetaan palvelutuotantoon vaikuttavana riskinä, jossa tunnistetaan kerrannaisvaikutuksia työturvallisuuteen, asiakas- ja potilasturvallisuuteen.
- muutosten vaikutukset henkilöstöön ja henkilöstön jaksamiseen sekä näiden vaikutukset päivittäistoimintaan, mutta myös toiminnan kehittämisen edistämiseen, aikatauluissa pysymiseen sekä mm. muutosohjelman etenemiseen.
- kriittisiin tietojärjestelmiin liittyvät toimintahäiriöt, erityisesti tahallisesti kohdennetut hybridivaikuttamisen osat.
- kokonaisvaltaisen käsityksen puuttuminen yksityisistä palveluntuottajista ja sopimuksista

Vahinkoriskeinä korostuvat erityisesti

- tiettyjen vastuualueiden väkivaltaan liittyvä kohonnut työturvallisuusriski,
- toimintaan, tiloihin ja välineisiin kohdistuvat vahingonteot sekä
- infrastruktuuriin liittyvät häiriötilanteet liittyen hybridivaikuttamiseen.

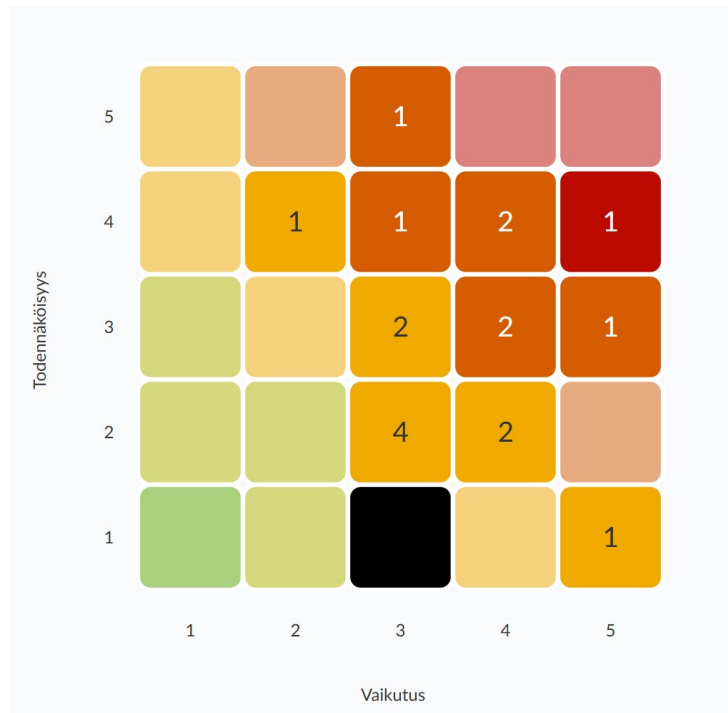
Epävarmuustekijöinä hyvinvointialuetasoisessa riskienhallinnassa tunnistetaan yhteiskunnan entisestään kiristynyt turvallisuustilanne ja kasvanut tarve turvallisuuden ja varautumisen toimenpiteille samalla kun taloustilanne on niukka. Yhteiskunnan turvallisuustilanteen nostamina hyvinvointialuetasoisina toimintaympäristön riskeinä nousevat hybridivaikuttamisen vaikutukset, jotka kohdistuvat erityisesti tietojärjestelmien ja infrastruktuurin toimintaan, mutta myös hyvinvointialueen palvelutuotantoon.

Riskienhallintaprosessiin liittyviä riskeinä on tunnistettu johtuvat puutteelliset riskien kirjaukset, riskilukujen arvioinnin puutteellisuus, riskien hallintatoimien puuttuminen sekä riskien säännöllinen käsittely ja arviointi, jotta riskienhallinnan hyöty olisi optimaalinen. Tavoitteena on systemaattinen riskienhallinta, jolla kyetään jatkossa tunnistamaan toimialuerajat ylittäviä riskejä ja kohdentamaan niihin yhteisiä hallintatoimia päällekkäisen työn välttämiseksi ja kulujen hallitsemiseksi.

1.3.2. Toimialuekohtaiset riskit

Pelastuslaitos

Pelastuslaitoksen toimialueella riskejä on kirjattuna yhteensä 18 kappaletta (kuva 3).

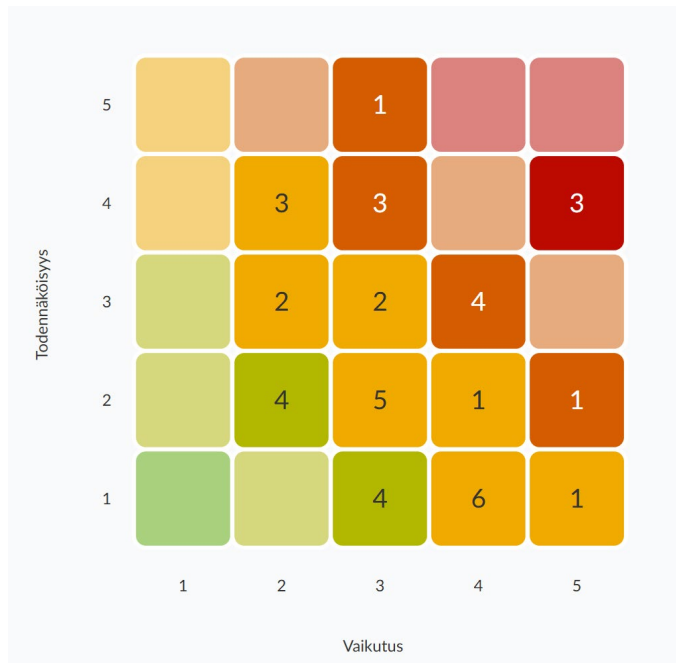
Kuva 3. Pelastuslaitoksen riskikartta

Toimialueen osalta korkeimmaksi riskiksi on tunnistettu ”talous ei toteudu suunnitellusti” (ri 20), jolloin riskinä eskaloituu talous- ja tuottavuusohjelmassa todettujen sopeuttamistoimien toimeenpanon epäonnistuminen tai vaikutusten jääminen odotettua pienemmiksi.

Muina kriittisinä riskeinä nousevat erityisesti riittämättömät henkilöresurssit liittyen varautumiseen sekä ICT- ja tilannekeskustoiminnan henkilöresurssin ylläpito varmistaminen tulevaisuudessa.

Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden toimialueella riskejä on kirjattuna yhteensä 40 kpl (kuva 4.)

Kuva 4. Konsernipalveluiden riskikartta.

Konsernipalvelut toimialueen osalta merkittäviksi riskeiksi nousevat hyvinvointialuelajuisestikin nousevat riskit kuten

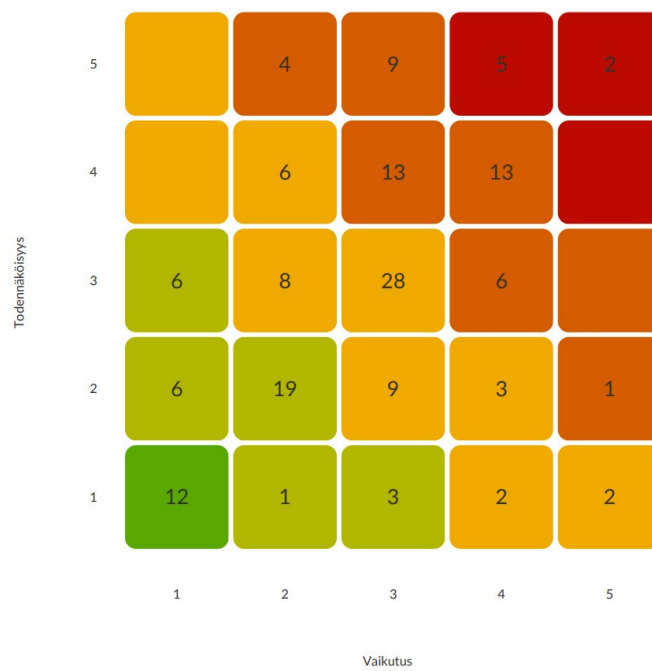
- maksuvalmiuden heikentyminen
 - Riski on suuri koska v. 2026 talousarviossa rahoitus kasvaa ainoastaan 1,3 %.
- johtamiseen liittyvä riskinä on tunnistettu hallintoasioiden valmisteluun ja päätöksentekoon suunnattu resurssi on melko pieni suhteessa hyvinvointialueen kokoon ja asioiden laajuuteen. Organisaatiotasoisena riskinä tunnistetaan myös se, että hallinto-osaamisen vastinparit (esim. hallintoasiantuntijat) puuttuvat toimialueilta (esim. toimintasääntövalmistelun kasautuminen yhdelle lakimiehelle jne.). Hallintopalveluiden resurssi on liian pieni palvellakseen ja ohjatakseen riittävän hyvällä tasolla kaikkia toimialueita sekä niiden valmistelua ja päätöksentekoa.
- Toimitusketjuun liittyvänä riskinä on tunnistettu, että vaikuttavuudeltaan suuria muutoksia koskevia hallintoasioita valmistellaan kovassa aikataulupaineessa poliittiseen päätöksentekoon. Merkittävien organisaatiotasoisien asioiden läpivientiä koskeva pidemmän tähtäimen suunnitelma/juoksutus puuttuu. Tästä syystä asia- ja menettelyvirheitä koskevat riskit kasvavat. Edellä mainittujen riskien realisoituessa tämä lisää

entisestään työmäärää ja -painetta erityisesti hallintopalveluissa, kun asioita joudutaan käsittelemään useampaan kertaan.

- Avainhenkilöiden tai muiden työntekijöiden työpanoksen ja osaamisen menettäminen.

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon toimialueilla riskejä on kirjattu 158, joista keskeiset riskit ovat myös melko laajasti hyvinvointialuelaajuisia riskejä (kuva 5.)

Kuva 5. Sosiaali -ja terveydenhuollon riskikartta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon korkeimpina kirjattuina riskeinä nousevat:

- Toiminnan ja talouden sovittaminen rahoitukseen. Rahoitushaaste pitkällä aikavälillä poistaa ehkäiseviä palveluita, joilla on estetty tai siirretty raskaampien palveluiden tarvetta. Tämä saattaa vaikuttaa palvelutarpeeseen pitkällä aikavälillä. Henkilöstökulujen nousu on suurta, millä on suurin vaikutus tällä hetkellä menokehitykseen. Kaikkien toimialueiden tiukalla taloustilanteella on vaikutusta esimerkiksi lastensuojelun palvelutarpeelle. Palvelutarve on lisääntynyt, vaikka lasten määrä väheneekin.
- Rahoituksen riittävydessä suhteessa lakisääteisiin tehtäviin on huomattavia haasteita. Samaan aikaan mm. vammaispalvelulain uudistuksen kautta mahdollinen iso talousrasite uusista tehtävistä.
- Avainammattiryhmien kuten lääkäreiden rekrytoinnin vaikeudet, jonka hallintatoimena joudutaan käyttämään vuokralääkäreitä, joka ratkaisuna nostaa kustannuksia.
- Yhtenäisten tietojärjestelmien puute ja tiedonkulun vaikeudet. Sosiaali- ja terveydenhuollon erilliset tiedot nostavat riskiä sille, että oleellinen tieto ei tavoita ammattilaisia.
- Talousarvion epärealistisuus suhteessa alueen ikääntyvän väestön palvelutarpeeseen ja päätöksenteon juridiseen velvoittavuuteen

1.4. Talousarvion sitovuustasot

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan: kun aluevaltuusto päättää talousarviosta, se määrittelee, mitkä ovat aluevaltuuston sitovina hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet. Aluevaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranhaltijoita.

Aluehallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on hyvinvointialuetta sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä ja osoitettava, mistä talousarvion menokohdasta määräraha tähän tarkoitukseen siirretään.

Aluehallituksen on viipymättä tehtävä aluevaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

Toimialueiden sekä hyvinvointialueen hallinnon valtuustoon nähden sitovana eränä on tilikauden tulos, jolloin näiden on katettava toimintakatteen lisäksi myös rahoitus-, arvonalentumis- ja poistoerät suunnittelukehityksellään. Toimialueille sekä hyvinvointialueen hallinnon sitova erä on myös aine, tarvike- ja tavaraostot hankinta- ja logistiikkapalveluista sekä lääkeostot sairaala-apteekista.

Sitovuustasona aluehallitukseen nähden on toimialueiden (sis. hyvinvointialueen hallinnon) toimintakate. Hallintosäännön 23 § mukaisesti toimialueen johtaja voi tehdä määrärahojen siirtoja toimialueen sisällä. Strategia ja järjestäminen vastuualueen TKIO-yksikkö on nettobudjetoitu yksikkö. Yksikön sitova menomäärärahaosuus sisältää omarahoitusosuuden (menoista vähennetään

ulkopuolelta saatava rahoitus). Yksikön menoja voi/pitää tilikaudella muuttaa talousarviosta poikkeavia ulkoisia tuottoja vastaavasti.

Investointien sitovuustaso aluevaltuustoon nähden on:

- Laitte- ja kalustoinvestoinneissa investointien enimmäismäärä.
- ICT-investoinneissa investointien enimmäismäärä.
- Leasingvastuissa vastuiden enimmäismäärä
- Vuokravastuiden muutoksessa vastuun muutoksen vuosittainen euromääräinen enimmäismäärä
- Investointeja vastaavissa sopimuksissa sopimusten vuosittainen euromääräinen enimmäismäärä
- Rakennusinvestoinneissa yksittäiselle investointisuunnitelmassa nimetyille rakennushankkeelle osoitettu vuosittainen investoinnin euromääräinen enimmäismäärä.
- Vuosittain toistuvissa kunnossapitoinvestoinneissa, HVA-osastojen peruskorjauksissa ja investoinneissa vuokratiloihin investointien euromääräinen enimmäismäärä.

Tekninen johtaja ja rakennuttajajohtaja sekä talusjohtaja voivat päätöksellään muuttaa investointien kohdentamista sitovuustason sisällä.

1.5. OmaSata tuottavuus- ja talousohjelma

Aluehallitus on kokouksessaan 4.2.2025 (§ 54) päättänyt hyväksyä päivitetyn muutosohjelman tavoitteet ja muutoskokonaisuudet kustannushyötytavoitteineen sekä samalla päättänyt muuttaa sen nimeksi OmaSata tuottavuus- ja talousohjelma. Ohjelma toteuttaa Satakunnan hyvinvointialueen strategiaa.

OmaSata-ohjelma toteuttaa hyvinvointialueiden tehtävien kansallisia tavoitteita ja sen tavoitteena on osaltaan edistää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuslaitoksen toiminnan, rakenteiden ja palveluiden integraatiota. Aluehallitus on hyväksynyt ohjelman toimeenpanoa ohjaaviksi periaatteiksi seuraavat:

- palveluja järjestetään monikanavaisesti, ensisijaisia ovat sähköiset ja teknologia-avusteiset palvelut,
- perustason palvelujen vahvistaminen on keskeisenä painopistealueena,
- kohdistamme resurssit vaikuttavaan ja tulevaisuuden asiakastarpeita palvelemaan toimintaan,
- palvelujen järjestämistä ohjaavat kustannustehokkuus ja kustannusvaikuttavuus,
- osaava ja sitoutunut henkilöstö osallistetaan tavoitteiden saavuttamiseen, tavoitteet saavutetaan yhteisesti kehittämällä,
- luovutaan päällekkäisistä palvelurakenteista, palveluprosesseista ja toiminnoista tuottavuuden lisäämiseksi,
- muutosohjelman toteuttamisessa huomioidaan ja turvataan palveluiden saatavuus.

OmaSata-ohjelmalla tavoitellaan hyvinvointialueen toiminnan ja talouden sopeuttamista rahoitukseen sekä tuottavuuden nousua ja kustannusten kasvun hillintää. Ohjelman tavoitteiden toteuttamisella varmistetaan myös hyvinvointialueen lainanhoitokykyä. OmaSata-ohjelma on laadittu vuosille 2025–2026 ja sen puitteissa toteutettava toiminnan kehittäminen kustannushyötytavoitteineen on sisällytetty kunkin toimialueen vuoden 2025 toimintasuunnitelmaan. Palveluverkkosuunnitelma on osa muutosohjelmaa (OmaSata) ja sen toimeenpanoa jatketaan valtuuston hyväksymien toimivaltuuksien mukaisesti.

Hyvinvointialueesta annetun lain 115 § mukaan hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Alijäämän kattamisesta on valmisteilla aikataulua väljentävää lainsäädäntöä. Mahdollinen lisäaika alijäämien kattamiseksi tulee todennäköisesti sisältämään vaatimuksen talouden suunnitelmaan liittyvästä ohjelmasta ja tähän liittyen OmaSata-ohjelmaa tullaan vuoden 2026 aikana päivittämään säädösten edellyttämällä tavalla.

1.6. Henkilöstö

Hyvinvointialueen palveluksessa on 8 504 vakituista henkilöä lokakuussa 2025. Määräaikaisen henkilöstön osuus on noin 22 %. Henkilöstön määrä on vähentynyt vuoden takaisesta 159 henkilöllä. Samoin määräaikaisten ammattilaisten osuus on pienentynyt aiemmasta 24 prosentista 22 prosenttiin. Henkilöstön määrän vähentyminen on seurausta yhteistoimintamenettelyn seurauksena tehdystä henkilöstön vähentämisestä ja lisäksi luonnollinen poistuma (eläköityminen ja irtisanoutumiset) on pyritty huomioimaan mahdollisuuksien mukaan.

KEVAN eläköitymisennusteen mukaan Satakunnan hyvinvointialueella vuonna 2026 siirtyy vanhuuseläkkeelle 244 henkilöä. Lisäksi työkyvyttömyyseläkkeelle ennusteen mukaan jäisi 42 henkilöä ja osa-aikaeläkeratkaisun kohteena olisi 54 henkilöä. Eläköityvistä suurimmat ryhmät ovat lähihoitajat (noin 100) ja sairaanhoitajat (noin 60).

Ostopalveluiden ja vuokratyövoiman käyttö muissa ammattiryhmissä kuin lääkäreissä on ollut maltillista. Hoitotyön osalta vuoteen 2026 ei ole käytössä lainkaan sopimuksia työvoiman vuokrauksesta. Ostopalveluita joudutaan käyttämään erityisryhmissä kuten psykologit, puheterapeutit sekä lääkärit. Tavoitteena on vähentää edelleen ostopalveluiden ja vuokratyövoiman käyttöä vahvistamalla rekrytointia sekä kehittämällä pitkäjänteisesti henkilöstön veto- ja pitovoimaan vaikuttavia tekijöitä. Satakunta on mukana valtakunnallisessa hankkeessa, jossa varsinkin lääkäreiden ostopalveluihin pyritään löytämään valtakunnallista ratkaisua. Sijaistyövoiman hankinnan ja hallinnan osalta pyritään työaikakorvausten ja sijaismäärärahojen puitteissa löytämään ratkaisuja, joilla määräaikaisen henkilöstön määrää vähennetään.

Edelleen vuonna 2026 jatkuu palveluverkkosuunnitelman täytäntöönpano, joka saattaa vaikuttaa jonkin verran henkilöstön määrään, mutta erityisesti henkilöstön sijoittumiseen toimipaikkoihin.

Satakunnan hyvinvointialueen henkilöstö on palvelujen tuottamisen tärkein voimavara. Johtaminen on seuraavina vuosina kehittämiskohteena ja johtamisen kehittämistä tehdään sata-akatemiaan koulutusten ja valmennusten avulla. Johtamisessa tavoitteena on luoda ja edistää kulttuuria, joka perustuu tavoitteelliseen johtamiseen ja palvelemaan johtajuuteen.

Henkilöstön osallisuus muutoksiin ja kehittämiseen on varmistettu yhteistoiminnan rakenteina. Yhteistoiminnan kehittäminen siten, että aikaansaadaan aito vuoropuhelu ja henkilöstön mahdollisuus vaikuttaa, jatkuu edelleen vuonna 2026. Esihenkilöitä valmennetaan ja koulutetaan johtamaan siten, että osallisuuden kokemus organisaatiossa kasvaa.

Työkykyjohtamisen osalta on tehty systemaattista työtä ja näyttää siltä, että panostus on tuottanut hedelmää: työkykyperusteisten poissaolojen kasvu on pysähtynyt ja suunta on laskeva. Edelleen vuonna 2026 jatketaan jo käynnissä olevaa, määrätietoista työtä työkykyisten päivien lisäämiseksi. Työterveyshuolto toimii strategisena kumppanina työkykyjohtamisessa. Työterveyshuollon palvelut säilyvät pääsääntöisesti samalla tasolla kuin vuonna 2025.

Henkilöstön ulkoiseen koulutukseen varatut määrärahat vuodelle 2026 säilyvät vuoden 2025 tasolla. Laadukas ja laaja sisäinen koulutus tarjoaa henkilöstölle mahdollisuuden kehittää osaamistaan ja päivittää tietopohjaa.

Hyvinvointialueella sovellettavien virka- ja työehtosopimusten voimassaolokausi on 1.5.2025–1.2.2028. Sote sopimuksessa ja HYVTES sopimuksessa valmistaudutaan palkkausjärjestelmien uudistamiseen. Tehtävän vaativuuden arvioinnista siirrytään osaamisen ja vastuun arviointiin. Talousarviossa on huomioitu palkankorotukset vuodelle 2026. Palkkaharmonisaatiota edistetään vuonna 2024 laaditun suunnitelman mukaan ja suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Osaamiseen ja vastuuseen perustuvan valtakunnallisen järjestelmän valmistumisen jälkeen voidaan arvioida palkkaharmonisaatiotarve tarkemmin. Yhtenäistämistyötä nimikkeissä ja palvelussuhteen ehdoissa jatketaan edelleen vuonna 2026 yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

2. Talousarvio 2026

2.1. Käyttötalous

2.1.1. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toimialue tuottaa lapsille, nuorille ja perheille sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut ja lastensuojelun erityispalvelut. Peruspalveluita tuotetaan alueellisista perhekeskuksista. Perhekeskustoiminta sisältää neuvolatoiminnot, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon, kuraattori- ja psykologipalvelut, sosiaalityön- ja ohjauksen, lapsiperheiden kotipalvelun ja perhetyön, kasvatus- ja perheneuvonnan, perheoikeudelliset palvelut, lasten ja nuorten somaattisen, päihde- ja mielenterveystyön sekä kuntoutuksen palvelut. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) koordinointi hyvinvointialueella kuuluu peruspalveluiden kokonaisuuteen.

Erityispalveluiden vastuualue vastaa lastensuojelun kokonaisuudesta. Pääpaino on lapsi- ja perhekohtaisessa lastensuojelussa, jota toteutetaan silloin kun lapsi ja perhe ovat lastensuojelun asiakkaina. Asiakassuunnitelman laatiminen, avohuollon tukitoimet, lapsen kiireellinen sijoitus, huostaanotto sekä sijaishuollon järjestäminen

ja jälkihuolto ovat lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua. Erityispalveluiden kokonaisuuteen kuuluu myös oma laitostoiminta ja lastensuojelun kehittämistoiminta.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehitetään monialaisesti ja kiinteästi Satakunnan hankeohjelmien kanssa. Varhaisen tuen palveluita ja lastensuojelua kehitetään aikuisten palveluiden ja erityis- ja sairaalapalvelujen toimialueiden kanssa sekä tiiviisti muiden yhteistyökumppanien, kuten kuntien ja järjestöjen, kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteinä ovat varhaisen hoidon, tuen ja kuntoutuksen sekä perustason palveluiden vahvistaminen. Lisäksi vahvaa yhdyspintatyötä ja verkostoissa toimimista jatketaan. Painopisteenä on myös kasvavan palvelutarpeen tyrehdyttäminen. Hyte-työn edistämistä koko sote-palvelutuotannossa myös jatketaan.

Taloussuunnitelman toiminnalliset tavoitteet

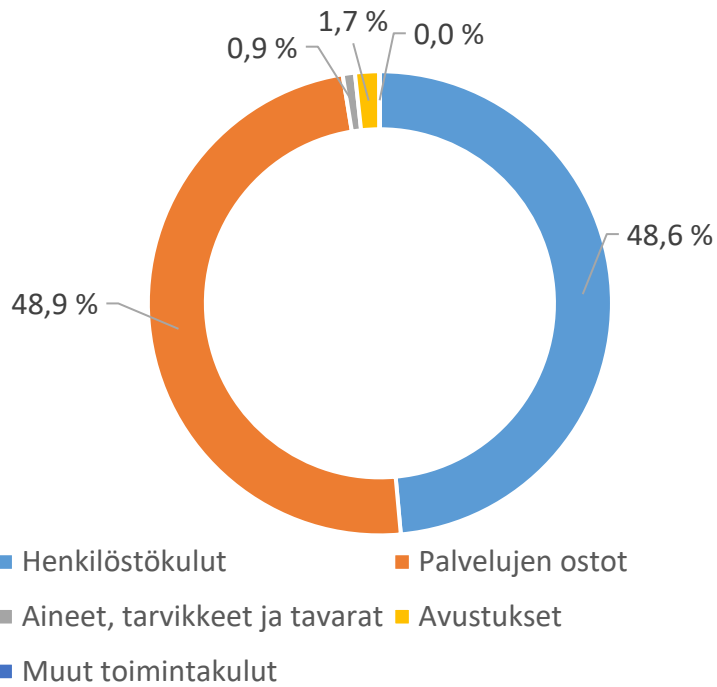
Tavoite	Mittarit
Perhekeskustoimintaa kehitetään yhteensovittaan erityis- ja vaativan tason palvelut	Palvelutarpeen arviointi aloitettu seitsemässä vuorokaudessa Palvelutarpeen arviointi valmistunut kolmessa kuukaudessa Perustason terveyspalvelussa hoitoon pääsy alle 23-vuotiaille 14 vuorokaudessa (kuntoutus ja psyk. sh)
Tarpeenmukaiset ja kustannustietoinen palvelurakenne	Asiakasmäärä sosiaalipalveluiden peruspalveluissa ja erityispalveluissa
Henkilöstön veto- ja pitovoiman lisääminen	Henkilöstömitoitus lastensuojelu Sairauspoissaolot
Laitosrakenteen kehittäminen	Vuorokausihintojen kehitys (ostopalvelut + oma tuotanto)
Hyte-kerroin valtakunnan keskiarvon yläpuolelle	Hyte-kerroin, sijoitus valtakunnallisesti

Toimialueen tavoitteisiin päästään digitaalisia palveluja monipuolistamalla, toiminnan sisältöjä kehittämällä, monituottajamallin syventämisellä, tavoitteellisella sivistys-, sosiaali-, terveys- ja järjestöyhteistyöllä sekä yhteisen toimintakulttuurin luomisella perus- ja erityispalveluiden kanssa yli toimialueiden.

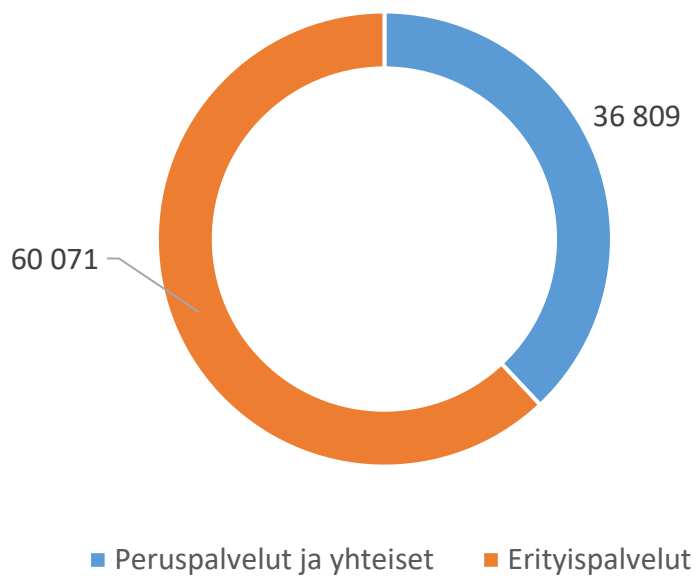
Mittarit	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 8/2025	Tavoite 2026
Henkilöstömitoitus: Lastensuojelu	-	31,1	22 as/tt	30 as/tt
Sairauspoissaolo %	15,46%	14,68 %	13%	13%
Palvelutarpeen arviointi aloitettu 7 vuorokaudessa	85,90 %	85,60 %	93,5%	100%

	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT TP24	TA26 VRT MTA25	TA26 VRT ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 605	3 549	4 501	3 651	40,1 %	2,9 %	-18,9 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-93 393	-96 965	-95 075	-96 879	3,7 %	-0,1 %	1,9 %
Henkilöstökulut	-42 233	-47 186	-44 230	-47 047	11,4 %	-0,3 %	6,4 %
Palkat ja palkkiot	-33 662	-38 307		-38 027	13,0 %	-0,7 %	
Henkilösivukulut	-8 571	-8 879		-9 020	5,2 %	1,6 %	
Palvelujen ostot	-49 346	-47 302	-48 529	-47 340	-4,1 %	0,1 %	-2,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-842	-727	-709	-825	-2,0 %	13,5 %	16,4 %
Avustukset	-880	-1 691	-1 528	-1 623	84,3 %	-4,0 %	6,2 %
Muut toimintakulut	-92	-58	-79	-45	-51,2 %	-23,2 %	-43,3 %
TOIMINTAKATE	-90 787	-93 416	-90 573	-93 228	2,7 %	-0,2 %	2,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-8	0	-1	0	-100,0 %		-100,0 %
VUOSIKATE	-90 795	-93 416	-90 574	-93 228	2,7 %	-0,2 %	2,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-30	-23	-12	-15	-50,8 %	-36,0 %	28,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-90 826	-93 440	-90 586	-93 243	2,7 %	-0,2 %	2,9 %

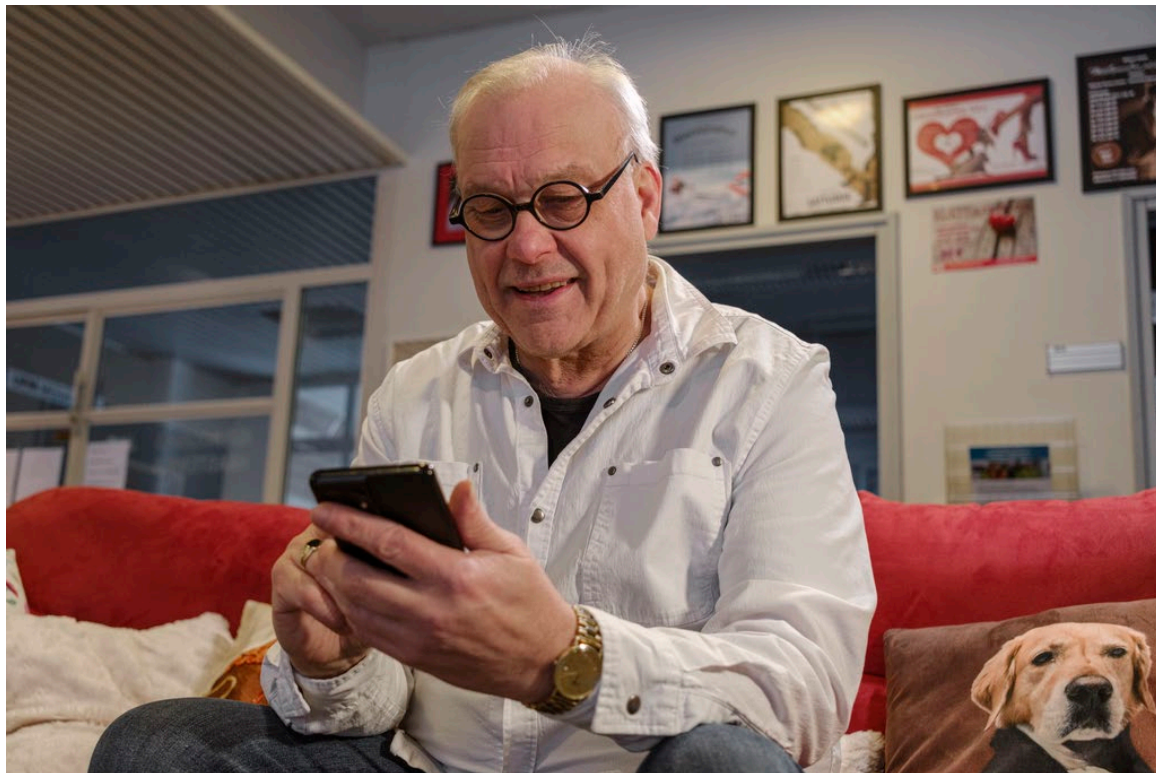
Toimintakulut TA 2026

Toimintakulut vastuualueittain TA 2026 (1 000 euroa)

2.1.2. Aikuisten palvelut

Toimialueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on tuottaa tavoitteiden mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut hyvinvointialueelle toimialueiden vastuujon mukaisesti integroituna palvelukokonaisuuksina sekä yhteensovittaa oman toimialueen toimintaa koko hyvinvointialueelle. Toimialue tuottaa kolmen vastuualueen kautta alla olevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuudet.

Sote-keskuspalvelut huolehtii väestön hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla kaikenikäisille asukkaille suunnattuja sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluita. Vastuualue järjestää väestön lakisääteiset perustason sosiaali- ja terveyspalvelujen vastaanottopalvelut ja terveyden edistämisen sisältäen kuntoutuksen palvelut. Vastuualue vastaa hyvinvointialueen vastuulle kuuluvien työterveyshuollon palveluiden järjestämisestä alueen työnantajille sekä merenkulkijoiden terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä. Työkäisen väestön sosiaalipalveluja ovat muun muassa vastaanottopalvelut, sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, työllisyyden sosiaalipalvelut ja työkyvyn tuen palvelut. Palvelut tuotetaan monikanavaisesti sote-keskuksissa, joita johdetaan yhtenä kokonaisuutena. Toiminta-ajatuksena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Vammaispalvelut huolehtii erityisryhmien hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla vammaisille tai siihen rinnastettavan syyn vuoksi erityistä tukea tarvitseville kohdennettuja sosiaalihuollon palveluita. Palveluja ovat muun muassa sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen vastaanottopalvelut, henkilökohtainen apu, liikkumista tukevat

palvelut, erityispoliklinikkatoiminta ja vaativan tuen osaamiskeskuksen järjestämät palvelut, asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palvelut, työhön valmennusta, lyhytaikaista huolenpitoa, sekä asumisvalmennusta ja perhehoitoa. Toiminta-ajatuksena on vammaisten yhdenvertaisuuden lisääminen sekä vammaisuudesta johtuvien haittojen ja esteiden poistaminen.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut huolehtii hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla aikuisväestölle suunnattuja kohdennettuja sosiaali- ja terveydenhuollon päihde- ja mielenterveyspalveluja. Palveluja ovat muun muassa vastaanottopalvelut, sisältäen päihde- ja mielenterveystyön avohoidon ja -kuntoutuksen, päihdekuntoutuksen laitospalvelut, asumispalvelut sekä toiminnallisen kuntoutumisen palvelut. Toiminta-ajatuksena on asukkaiden päihdeettömyyden ja mielenterveyden edistäminen, haittojen ehkäisy ja aiheutuneiden ongelmien hoito ja kuntoutus, sekä tukea asiakkaita parantamaan elämänhallintaansa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toimialueen yhteisenä painopisteenä on kustannustehokkaiden ja vaikuttavien toimintatapojen kehittäminen ja käyttöönotto. Johtamista parannetaan muun muassa monialaisen toiminnan johtamisella sekä hyvällä yhteistyöllä muiden vastuu- ja toimialueiden kanssa (yhteistyö ja integraatio). Tiedolla johtamista lisätään (tieto). Henkilöstöjohtamista ja työhyvinvoinnin edistämistä parannetaan (pitovoima). Lisäksi rekrytointia kehitetään turvaamaan ammattitaitoisen henkilöstön saamista (vetovoima).

Sote-keskuspalvelujen painopisteenä tarjota vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluita: oikea palvelu, oikeaan aikaan, oikeassa paikassa. Palvelut ovat saatavissa helposti ja sujuvasti. Hyvän johtamisen avulla toimintaa kehitetään ja selkeytetään huomioiden kaikki yhteydenottokanavat sekä parannetaan ammattilaisten tehokkaampaa ja tarkoituksenmukaista käyttöä. Vaikuttamaton ja kustannustehoton toiminta tunnistetaan ja siitä luovutaan. Käytännön keinoja toteuttaa ja tarjota laadukkaat palvelut ovat esimerkiksi hoidon jatkuvuus -malli ja sen laajentaminen koko Satakuntaan, digitaalisen Sata-sovelluksen palvelutarjonnan edelleen kehittäminen ja monialainen moniammatillinen yhteistyö -toimintatapa.

Vammaispalvelujen painopisteenä on vammaisten osallisuuden edistäminen, palvelujen saatavuuden parantaminen ja resurssitehokkaat, yksilölliset palvelut oikeaan aikaan huomioiden 1.1.2025 voimaan tulleen vammaispalvelulain vaateet. Keskeisenä muutoksena on palveluntarpeen arvioinnin kehittymisen ja yhdenmukaistumisen myötä yksilöllisemmät palvelut, päätöksenteon tarkastelu, asumisen keventäminen ja kotiin annettavien palveluiden kehittäminen sekä vaihtoehtoisten ratkaisujen kehittäminen. Vammaispalvelussa on otettu käyttöön uutena palveluna muun muassa arviointiyksikkö sekä hengityslaitteen varassa elävän tukiyksikkö. Myös keskitetty asiakasneuvonta otetaan käyttöön.

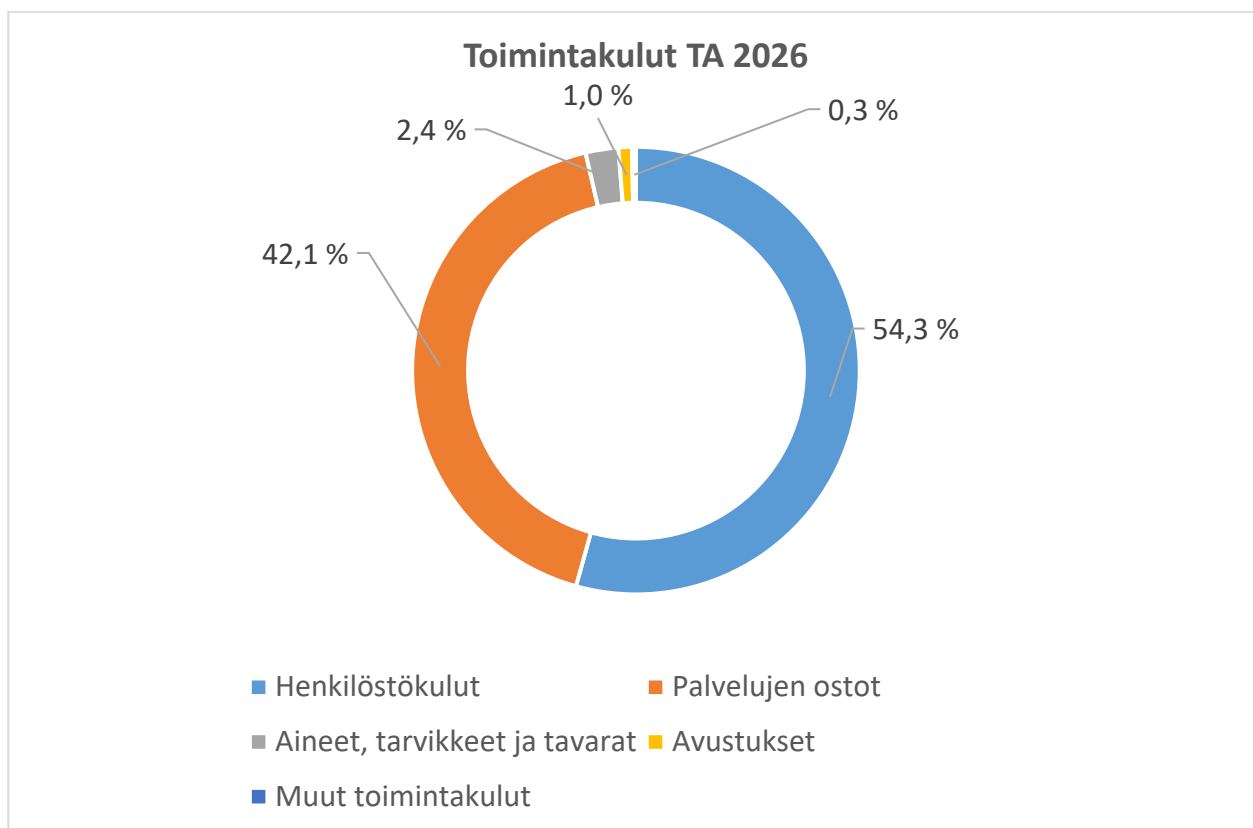
Päihde- ja mielenterveyspalvelujen painopisteenä on asiakkaiden osallisuuden edistäminen ja palvelujen saatavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen. Keskeisenä muutoksena on perustason vahvistaminen, asumispalvelujen keventäminen sekä avopalvelujen ja liikkuvien palvelujen lisääminen.

Hyvinvointialueen päihde- ja mielenterveyspalvelujen resurssien allokointia arvioidaan ja mallinnetaan, jotta varhainen auttaminen mahdollistuu.

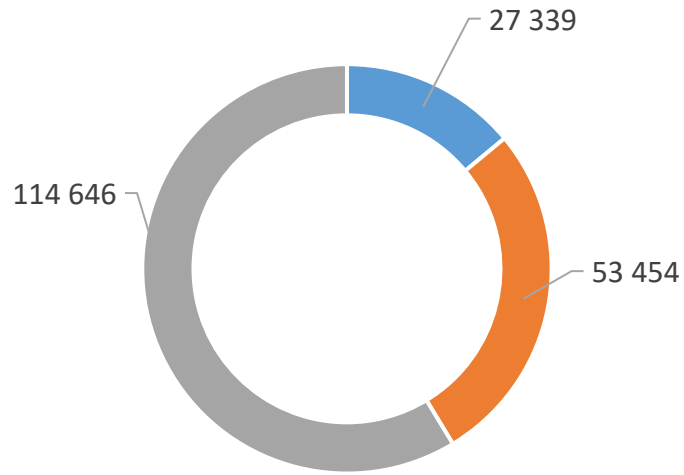
Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittarit
Toimialueella järjestetään laadukkaat ja vaikuttavat palvelut, joissa asiakas on keskiössä. Palvelut ovat saatavilla yhdenvertaisesti, oikea-aikaisesti ja lähellä monin eri tavoin.	<p>Yhteydenaanti perusterveydenhuollon yksikköön toteutuu arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana, kuten myös yksilöllinen arvio tutkimusten tai hoidon tarpeesta. Perustason terveyspalvelussa hoitoon pääsy alle 23-vuotiaille 14 vuorokaudessa ja yli 23-vuotiaille kolmessa kuukaudessa. Seurataan myös yli 23-vuotiaiden hoitoon pääsyä 14 vuorokaudessa.</p> <p>Toimeentulotukihakemukset käsitelty seitsemän arkipäivän kuluessa.</p> <p>Vammaispalveluissa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa palvelujen ja tukitoimien selvittäminen alkaa viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä.</p>
Johtaminen tukee ja edesauttaa henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä sekä turvaa ammattitaitoisen työvoiman saantia.	<p>Sairauspoissaolojen kehitys</p> <p>Mitä kuuluu? -kyselyn tulokset</p>

	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT TP24	TA26 VRT MTA25	TA26 VRT ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	18 284	18 324	18 545	17 703	-3,2 %	-3,4 %	-4,5 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-204 841	-205 280	-201 451	-195 440	-4,6 %	-4,8 %	-3,0 %
Henkilöstökulut	-94 856	-102 290	-98 049	-106 170	11,9 %	3,8 %	8,3 %
Palkat ja palkkiot	-77 567	-83 517		-86 183	11,1 %	3,2 %	
Henkilösivukulut	-17 289	-18 773		-19 986	15,6 %	6,5 %	
Palvelujen ostot	-91 306	-84 851	-85 006	-82 194	-10,0 %	-3,1 %	-3,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 012	-15 586	-16 048	-4 627	-71,1 %	-70,3 %	-71,2 %
Avustukset	-2 109	-2 446	-1 811	-1 914	-9,3 %	-21,8 %	5,7 %
Muut toimintakulut	-559	-107	-537	-536	-4,1 %	399,2 %	-0,3 %
TOIMINTAKATE	-186 557	-186 956	-182 907	-177 736	-4,7 %	-4,9 %	-2,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-31	0	-4	0	-100,0 %		-100,0 %
VUOSIKATE	-186 588	-186 956	-182 910	-177 736	-4,7 %	-4,9 %	-2,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-38	-75	-30	-90	135,3 %	19,5 %	199,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-186 626	-187 031	-182 941	-177 827	-4,7 %	-4,9 %	-2,8 %

Toimintakulut vastualueittain TA 2026 (1 000 euroa)

- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Sotekeskuspalvelut
- Vammaispalvelut ja yhteiset

2.1.3. Ikääntyneiden palvelut

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Ikääntyneiden palveluiden toimialue tuottaa kahden vastuualueen kautta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja vastuualueiden huolehtiessa väestön hyvinvoinnin edistämisestä. Vastuualueet tarjoavat osin ikääntyneille suunnattuja ja osin muutoin kohdennettuja lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita hyvinvointialueella.

Toimialue jakautuu kahteen vastuualueeseen: kotihoidon ja kotona asumista tukevien palveluiden vastuualue ja ympärivuorokautisen palveluasumisen ja yleislääketieteen osastojen vastuualue.

Kotihoidon ja kotona asumista tukevien palveluiden vastuualue jakautuu ennaltaehkäisevien palveluiden, omais- ja perhehoidon tuen, arvioinnin- ja kuntouksen, kotihoidon eteläisen alueen, kotihoidon pohjoisen alueen ja lääkäripalveluiden vastuuyksiköihin. Vastuualue järjestää ennalta ehkäiseviä palveluita, kuten ikäkeskustoiminta, asiakas- ja palveluohjaus, ikääntyneiden päivätoiminta, geriatriset poliklinikat ja gerontologinen sosiaalityö sekä kotihoidon tukipalveluineen (koko väestölle) sisältäen digi- ja etäpalvelut, varahenkilöstön ja toimistopalvelut, arviointi- ja kuntoutusyksiköt (ikäntyneille), omaishoidon palvelut (koko väestölle), perhehoito (ikäntyneille) ja lääkäripalvelut.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen ja yleislääketieteen osastojen vastuualue jakautuu kolmeen vastuuyksikköön: pohjoiseen ja eteläiseen ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen / yhteisöllisen asumisen palveluihin ja perustason hoito-osastot (koko väestö) vastuuyksikköihin. Palveluihin kuuluvat ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen / yhteisöllisen asumisen palvelut ja yleislääketieteen hoito-osastot (koko väestö). Vastuualue huolehtii väestön hyvinvoinnin edistämisestä tarjoamalla osin ikääntyneille suunnattuja ja osin muutoin kohdennettuja lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita hyvinvointialueella. Vastuualue järjestää hyvinvointialueella ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen / yhteisöllisen asumisen palvelut, eteläinen alue, ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen / yhteisöllisen asumisen palvelut, pohjoinen alue ja perustason hoito-osastot (koko väestö).

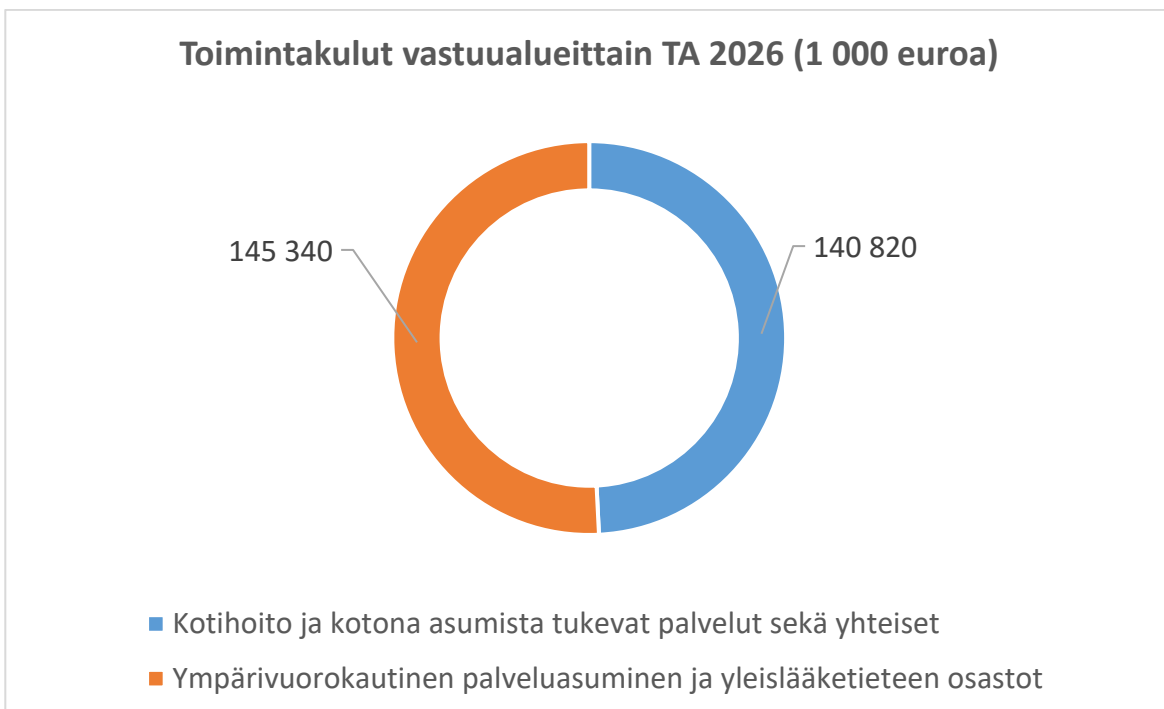
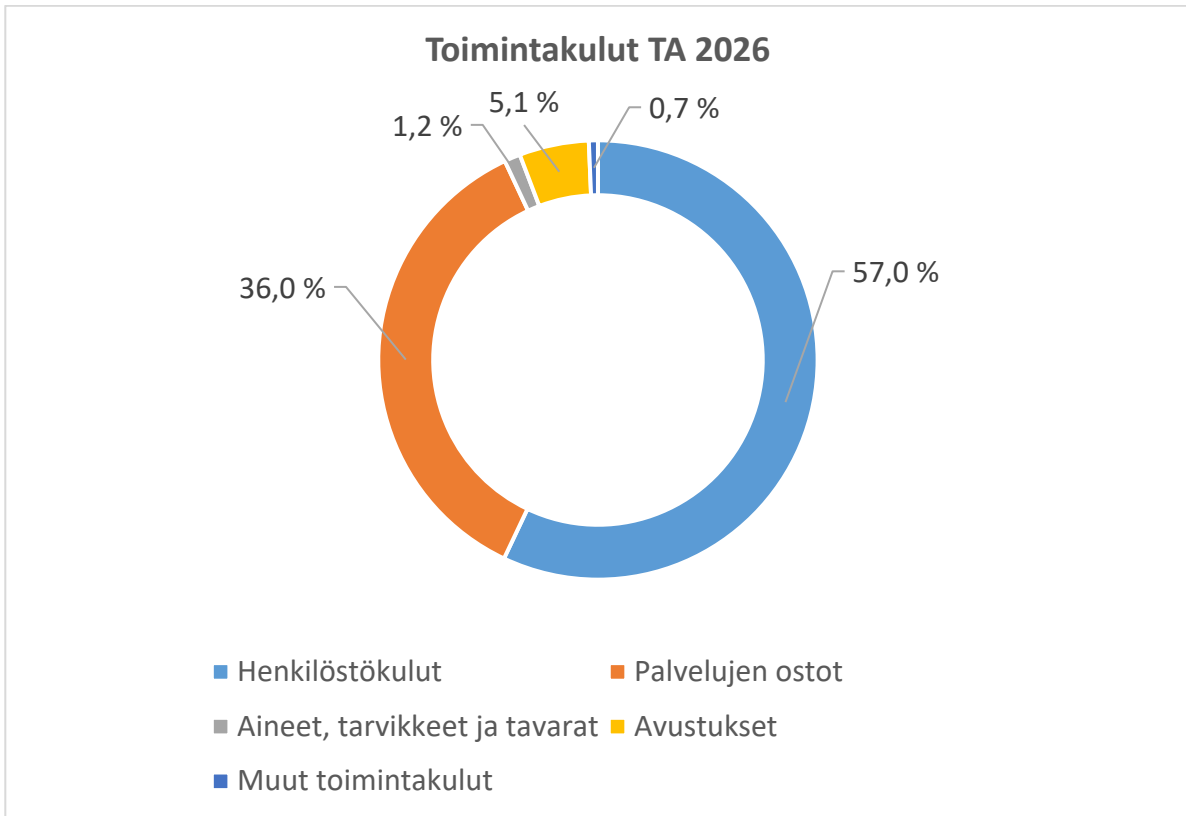
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteenä on palvelutarpeen arviointi ja palveluiden yhteensovittaminen keskeisenä osana palvelutuotantoa sekä palveluprosesseja. Lisäksi painopisteenä on tuottaa ikääntyneiden palvelut yhdenvertaisesti ja varmistaa, että palvelut ovat saavutettavissa monikanavaisesti, kuten sähköisinä palveluina, silloin, kun niihin on tarvetta. Tavoitteena on jatkaa vaikuttavien, laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palveluiden rakentaminen sektorirajat ylittävällä yhteistyöllä. Painopisteenä on myös kehittää omaishoidon kokonaisuutta, huomioiden omaishoitajien jaksaminen. Asiakkaiden osallisuutta edistetään ja painopistettä siirretään ehkäisevään, ennakoivaan varhaisemman vaiheen ja oikea-aikaiseen työhön.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittarit
Palveluprosessien sujuvuuden tehostaminen ja lisätä palveluintegraatiota	Yleislääketieteen osastojaksojen pituus tavoite keskimäärin viisi vuorokautta. Klinikkavalmiiden potilaiden odotusajan keskimääräinen tavoite yksi vuorokausi. Kotihoidon peittävyys, yli 75-vuotiaat tavoite 13 % (lähtötilanne 30.10.2025 7,5 %). Yli 75-vuotiaista ympärivuorokautisessa palveluasumisessa enintään 6 % (lähtötilanne 30.10.2025 6,5 %)
Parantaa palvelujen, erityisesti kotihoidon saatavuutta, saavutettavuutta ja vaikuttavuutta	Kotihoidon tukipalvelujen lisääminen. Kotihoidon asiakastyöajan seuranta, asiakastyöajan nosto 40 % -> 60 % vuoden 2026 aikana.
Kehittää kotihoidon ja ympärivuorokautisen palveluasumisen väliin joustavia asumis- ja palvelukokonaisuuksia	Yhteisöllinen asuminen, yli 75-vuotiaat 1 %. Omaishoito, yli 75-vuotiaat 5 %.

	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT TP24	TA26 VRT MTA25	TA26 VRT ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	44 217	48 327	47 821	50 127	13,4 %	3,7 %	4,8 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-255 158	-286 035	-285 477	-286 159	12,1 %	0,0 %	0,2 %
Henkilöstökulut	-127 697	-159 608	-159 063	-163 214	27,8 %	2,3 %	2,6 %
Palkat ja palkkiot	-103 413	-130 311		-132 496	28,1 %	1,7 %	
Henkilösivukulut	-24 284	-29 297		-30 718	26,5 %	4,9 %	
Palvelujen ostot	-107 569	-101 874	-104 213	-103 006	-4,2 %	1,1 %	-1,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 117	-3 645	-5 082	-3 369	8,1 %	-7,6 %	-33,7 %
Avustukset	-16 073	-19 660	-15 553	-14 668	-8,7 %	-25,4 %	-5,7 %
Muut toimintakulut	-704	-1 249	-1 566	-1 903	170,2 %	52,4 %	21,5 %
TOIMINTAKATE	-210 942	-237 708	-237 655	-236 033	11,9 %	-0,7 %	-0,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-16	0	0	0	-100,0 %		
VIISIKATE	-210 958	-237 708	-237 656	-236 033	11,9 %	-0,7 %	-0,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-22	-70	-53	-120	442,3 %	71,8 %	126,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-210 980	-237 778	-237 709	-236 153	11,9 %	-0,7 %	-0,7 %

2.1.4. Erityis- ja sairaalapalvelut

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Erityis- ja sairaalapalvelut tuottaa koko hyvinvointialueelle laajasti erikoissairaanhoidon polikliinisia ja sairaanhoidollisia palveluja, koko hyvinvointialueen ympärivuorokautisen päivystyksen ja ensihoidon palvelut, suun terveydenhuollon palvelut sekä terveydenhuollon diagnostiset palvelut. Lisäksi toimialue tuottaa kuntoutuksen, psykologien, ravitsemusterapeuttien palveluja, varahenkilöstöpalvelun, sihteeriyksikön palveluja sekä sosiaalihuollon palveluita. Liikkuvina palveluina tuotetaan mm. laboratorionäytteenottoa, kotisairaalatoimintaa ja suun terveydenhuoltoa. Vakituisen henkilöstön määrä on noin 3 700 koostuen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattilaisista ja toimintaa on koko Satakunnan alueella.

Toiminta-ajatuksena on tuottaa kaikkien satakuntalaisten tarvitsemia yhteisiä palveluja strategiamme mukaisesti tuottamalla hyvinvointia, palveluita ja turvallisuutta kaikille asukkaille ja järjestämme palvelut tehokkaasti ja turvallisesti. Toimialue tuottaa palveluita ammatillisesti, kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja henkilöstöä osallistaen.

Toiminnan painopisteet, keskeiset muutokset

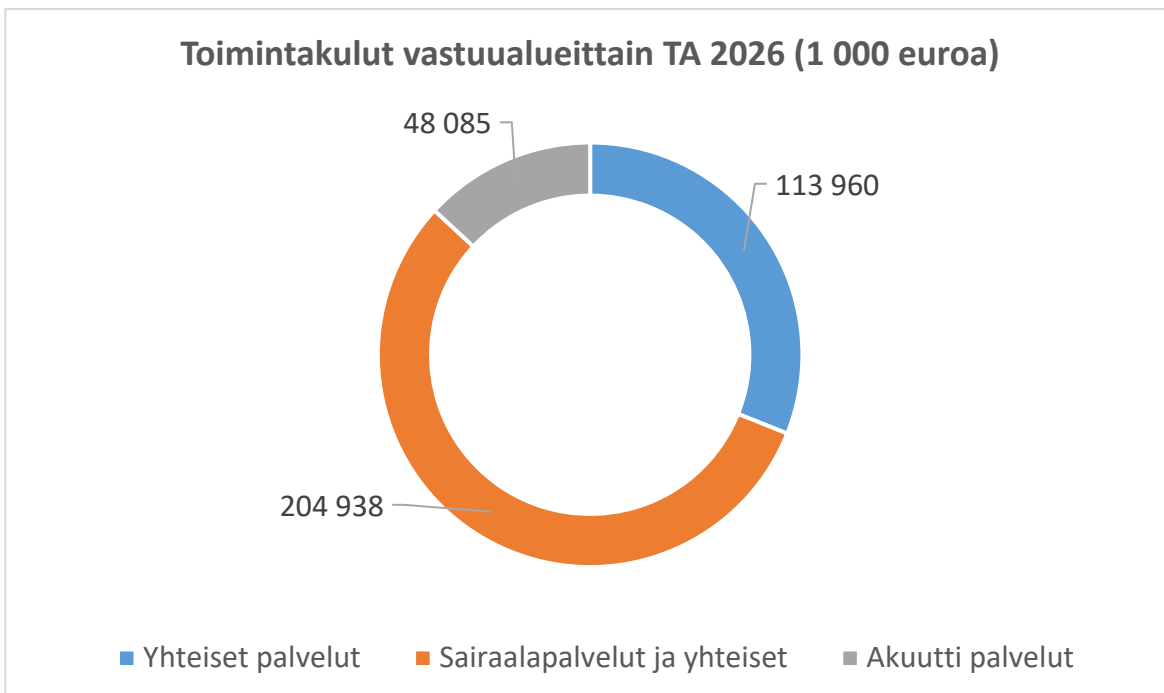
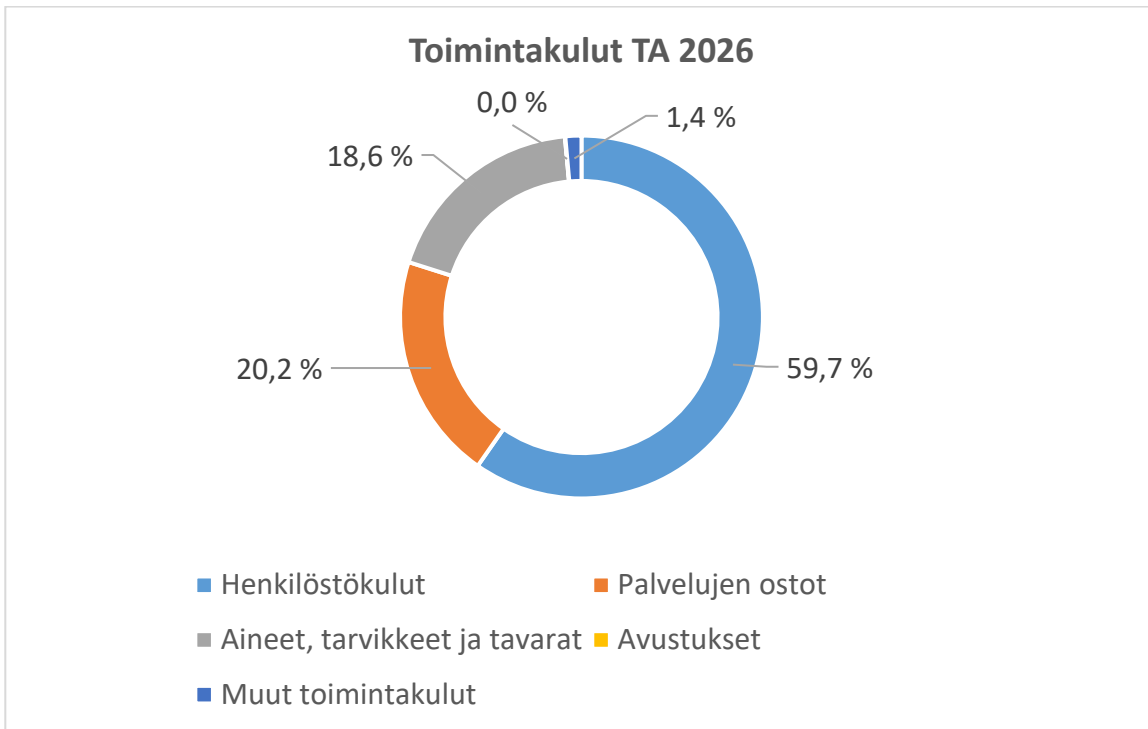
Toimialueen tavoitteena on edelleen tuottavuuden ja tehokkuuden lisääminen Satakunnan hyvinvointialueen strategian mukaisesti. Erityisesti painopisteinä ovat henkilöstön pysyvyyden ja riittävyyden varmistaminen, henkilöstöressurssien oikea kohdentaminen sekä tuottamien palveluiden tarkoituksenmukainen sijoittelu. Toiminnallisena muutoksena pyritään yhä enemmän ja aikaisemmin siirtämään potilaiden hoitovastuuta perustasolle OmaSata-ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

- Palvelut ovat taloudellisia sekä laadukkaita ja kustannuskehitys vastaa rahoitusta.
- Laadukkaat ja vaikuttavat palvelut, joissa asiakas on keskiössä.
- Johtaminen tukee ja edesauttaa henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä sekä turvaa ammattitaitoisen työvoiman saantia.

Tavoite	Mittarit
Ostopalveluiden vähentäminen tehostamalla rekrytointia	Talousarviossa pysyminen ostopalveluissa sekä rekrytointien määrät
Palvelurakenteen muovaaminen tukemaan kotiin ja alueelle annettavia palveluja	Palvelujen osastohoitopäivien ja -jaksojen määrät Liikkuvien palveluiden käyntimäärät
Tuodaan asiakkaille sähköisiä digitaalisia palveluita, chat-palveluita	Esh-lähteiden määrät Päivystyskäyntien määrät
Työkykyä vahvistavat toimet ja esihenkilötyön tukeminen	Sairauspoissaolopäivien määrä

	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT TP24	TA26 VRT MTA25	TA26 VRT ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	63 157	60 890	59 828	61 081	-3,3 %	0,3 %	2,1 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-387 620	-365 250	-363 766	-366 983	-5,3 %	0,5 %	0,9 %
Henkilöstökulut	-223 283	-206 485	-206 467	-219 060	-1,9 %	6,1 %	6,1 %
Palkat ja palkkiot	-183 036	-168 646		-177 884	-2,8 %	5,5 %	
Henkilösivukulut	-40 247	-37 838		-41 175	2,3 %	8,8 %	
Palvelujen ostot	-85 435	-80 846	-85 825	-74 159	-13,2 %	-8,3 %	-13,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-73 218	-72 999	-66 329	-68 383	-6,6 %	-6,3 %	3,1 %
Avustukset	-145	-109	-153	-150	3,7 %	37,9 %	-1,9 %
Muut toimintakulut	-5 540	-4 811	-4 992	-5 231	-5,6 %	8,7 %	4,8 %
TOIMINTAKATE	-324 463	-304 360	-303 937	-305 902	-5,7 %	0,5 %	0,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-65	0	-4	0	-100,0 %		-100,0 %
VUOSIKATE	-324 529	-304 360	-303 941	-305 902	-5,7 %	0,5 %	0,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 008	-2 955	-2 919	-2 970	-1,3 %	0,5 %	1,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-327 537	-307 315	-306 860	-308 872	-5,7 %	0,5 %	0,7 %

2.1.5. Pelastuslaitos

Toimialueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Pelastuslaitos toimialueen tehtävänä on vastata pelastuslaissa hyvinvointialueen pelastustoimelle säädettyistä tehtävistä aluevaltuuston päättämän pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisesti. Pelastuslaitos vastaa pelastusviranomaiselle kuuluvasta onnettomuuksien ehkäisystä, pelastustoiminnasta sekä varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin niiltä osin kuin ne toimialueelle kuuluvat. Lisäksi toimialue osallistuu osaltaan ensihoitopalveluiden tuottamiseen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Pelastustoimen palveluiden tarpeen määrittely perustuu pelastustoimen riskianalyysiin, siinä esitettyyn riskiluokka-aineistoon, joka luo keskeisen mitoituserusteen sekä onnettomuuksien ehkäisyn palveluihin, että pelastuslaitoksen operatiiviselle valmiudelle. Uudistetun toimintavalmiuden suunnitteluohjeen perusteella laaditaan myös toimintavalmiussuunnitelma, jossa kuvataan tarkemmin mm. palvelutarve, toimintavalmiuden tuottaminen ja onnettomuustyyppikohtainen suorituskyky.

Operatiivisen valmiuden suunnittelussa ja mitoituksessa huomioidaan lisäksi alueella tapahtuneet onnettomuudet sekä toteutuneet toimintavalmiusajat, joiden perusteella esimerkiksi paloasemien kalustollista valmiutta kehitetään vastaamaan paremmin paloaseman toimintaympäristön onnettomuusuhkia. Onnettomuuksien ehkäisyn tavoitteena on huolehtia pelastustoimelle kuuluvasta valvonnasta riskiperusteisesti ja vastata asiakkaiden tarpeisiin neuvonnan, ohjauksen ja

turvallisuusviestinnän keinoin. Vuosittain vahvistettavassa valvontasuunnitelmassa määritetään tarkemmin valvonnan tavoitteet.

Turvallisuusympäristössä tapahtuneet muutokset ovat nostaneet varautumisen merkitystä niin pelastuslaitos toimialueella kuin koko hyvinvointialueella ja yhteiskunnassa yleensä. Pelastuslaitoksen keskeisenä painopisteenä on varmistaa pelastustoimen palveluiden tuottaminen niin häiriötilanteissa kuin poikkeusoloissa. Varautumisen keskeisenä painopisteenä on vahvistaa asiantuntemusta varautumissuunnittelussa sekä vahvistaa yhteistyötä niin Satakunnassa kuin Länsi-Suomen yhteistyöalueella.

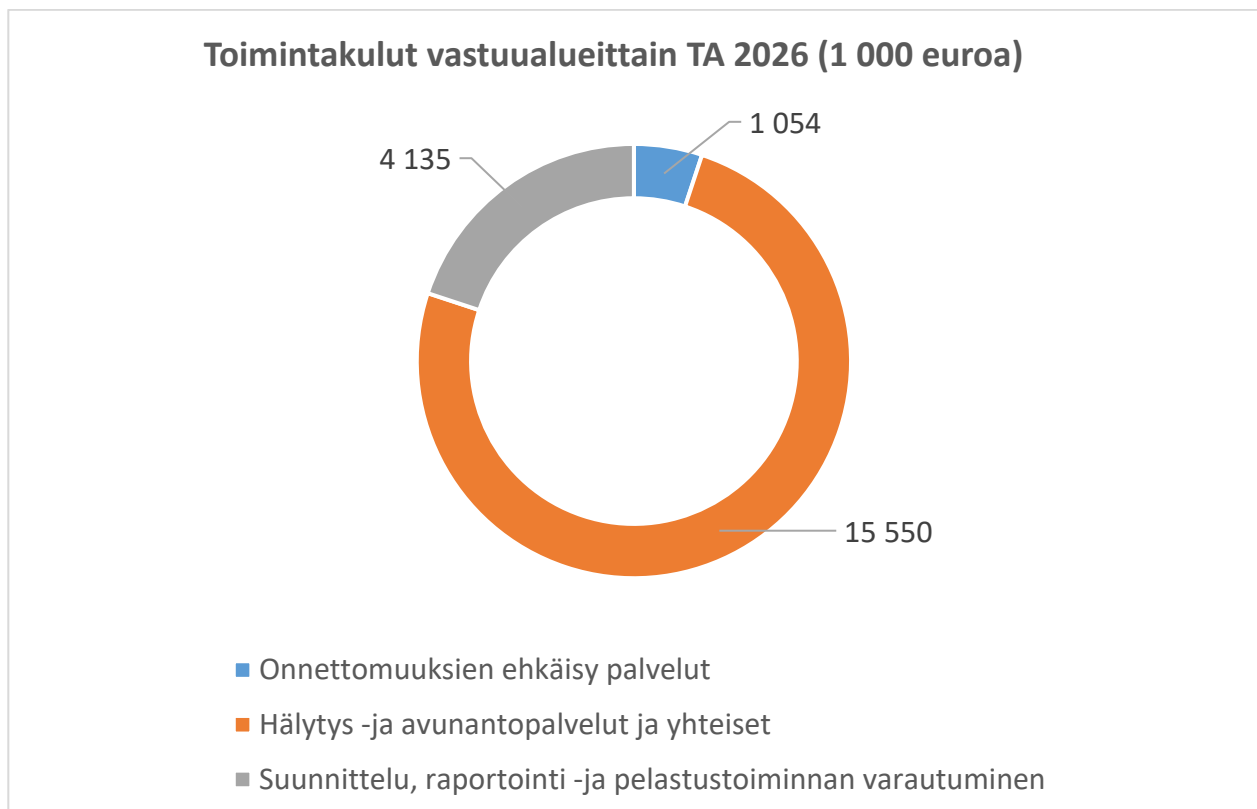
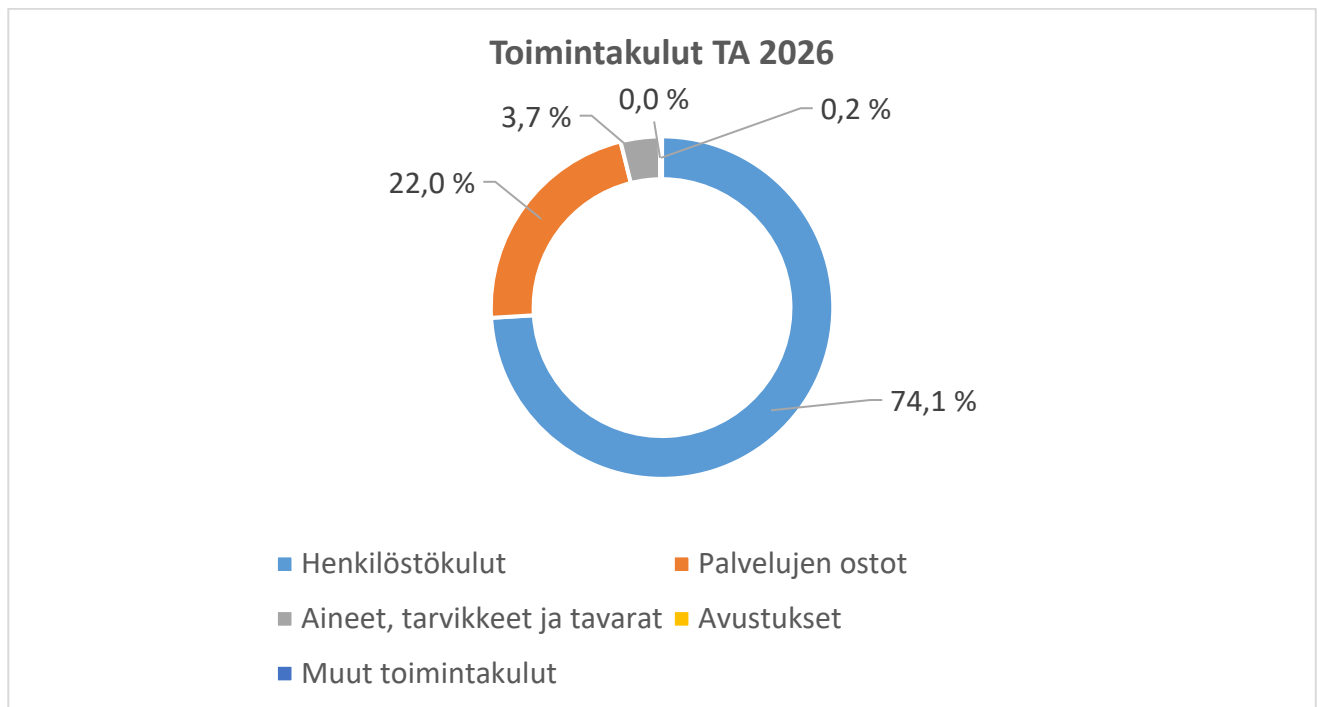
Pelastuslaitos on toimialueena sitoutunut hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseen. Talouden tasapainottaminen edellyttää kriittistä toimintojen tarkastelua ja mahdollisia muutoksia pelastustoimen nykyiseen palvelutasopäätökseen. Palvelutasopäätöksen muutos edellyttää vaikutusten arviointia ja seuranta, jotta pelastustoimen normipohjaisista tavoitteista, kuten toimintavalmiusvelvoitteista, voidaan huolehtia.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittarit
<p>Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmassa määritetään vuosittain määrälliset tavoitteet pelastuslaitoksen valvontatyölle. A1 - A6 -luokkaan kuuluvien palotarkastuskohteiden osalta tavoitteena on suorittaa pelastusviranomaiselle kuuluvaa valvontaa kaikissa vuodelle 2026 suunnitelluissa kohteissa. Jälkivalvonta kytketään kiinteästi valvontaprosessiin.</p>	Valvontasovellus
<p>Paloturvallisuuden itsearviointi on työkalu, jossa asuinrakennusten omistajia kannustetaan asuinturvallisuuden parantamiseen. Paloturvallisuuden itsearvioinnin piirissä on vuosittain 10 % maakunnan asuinrakennuksista. Itsearviointilomakkeiden palautusprosentti vuonna 2025 oli 71 %.</p>	Valvontasovellus
<p>Kiireellisissä A- ja B-kiireellisyysluokan pelastustehtävissä toimintavalmius on seuraavan taulukon mukainen. Suunnitteluperusteena on, että kaikki tehtävät saavutetaan tavoiteajassa. Toimintavalmiusaikojen toteumaa arvioidaan hyvinvointialueittain kunkin riskiluokan ruuduissa yhteensä. Toteuman seurannassa minimivaatimus on saavuttaa 80 % tehtävistä tavoiteajassa</p> <ul style="list-style-type: none">• riskiluokassa I<ul style="list-style-type: none">○ Ensimmäinen vaste 6 minuutissa○ Pelastusryhmä 9 minuutissa○ Pelastusjoukkue 20 minuutissa• riskiluokassa II<ul style="list-style-type: none">○ Ensimmäinen vaste 10 minuutissa○ Pelastusryhmä 12 minuutissa○ Pelastusjoukkue 30 minuutissa• riskiluokassa III	Pronto-järjestelmä

<ul style="list-style-type: none"> ○ Ensimmäinen vaste 20 minuutissa ○ Pelastusryhmä 20 minuutissa ○ Pelastusjoukkue 30 minuutissa 	
Kaikkiin kiireellisiin tehtäviin hälytetään vähintään pelastusryhmän suuruinen muodostelma	Pronto-järjestelmä
Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma ja keskeisimmät poikkeusolojen suunnitelmat päivitetään	Pronto-järjestelmä.
Varautumiskoulutus toteutuu suunnitelman mukaisesti	SafetyPass-järjestelmä.

	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT TP24	TA26 VRT MTA25	TA26 VRT ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	511	256	510	388	-24,1 %	51,6 %	-23,9 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 146	-20 577	-20 681	-20 739	2,9 %	0,8 %	0,3 %
Henkilöstökulut	-14 756	-15 159	-14 948	-15 357	4,1 %	1,3 %	2,7 %
Palkat ja palkkiot	-12 089	-12 384		-12 470	3,2 %	0,7 %	
Henkilösivukulut	-2 667	-2 775		-2 887	8,2 %	4,0 %	
Palvelujen ostot	-4 397	-4 477	-4 762	-4 573	4,0 %	2,1 %	-4,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-948	-896	-926	-764	-19,4 %	-14,7 %	-17,5 %
Avustukset	0	0	0	0			
Muut toimintakulut	-45	-45	-45	-45	-1,7 %	-0,4 %	-0,2 %
TOIMINTAKATE	-19 635	-20 321	-20 172	-20 351	3,6 %	0,1 %	0,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	0	-2	0	-100,0 %		-100,0 %
VUOSIKATE	-19 637	-20 321	-20 174	-20 351	3,6 %	0,1 %	0,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 147	-1 200	-1 162	-1 121	-2,3 %	-6,6 %	-3,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-20 784	-21 521	-21 336	-21 472	3,3 %	-0,2 %	0,6 %

2.1.6. Konsernipalvelut

Toimialueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Konsernipalvelujen toimialue sisältää hyvinvointialueen keskitetyt tukitoiminnot: henkilöstöpalvelut, hallintopalvelut, talouspalvelut, ICT-palvelut, tekniset palvelut sekä hankinta- ja logistiikkapalvelut.

Konsernipalvelujen toimialue tuottaa keskitetyt tukipalvelut koko hyvinvointialueelle, ja toimii oman substanssinsa edustajana strategisessa suunnittelussa ja johtamisessa. Konsernipalvelut mahdollistavat hyvinvointialueen asiakas- ja potilaspalvelujen turvaamisen Satakunnan hyvinvointialueen asukkaille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteinä vuonna 2026 ovat toimet, joilla tähdätään talouden sopeuttamiseen ja vakauttamiseen sekä tuottavuuden kasvattamiseen yhteistyössä sote-toimialueiden kanssa.

Konsernipalvelut tukee hyvinvointialueen varsinaista toimintaa palveluverkon suunnittelemisessa ja rakentamisessa, sekä sopeuttaa omat toimintonsa muuttuvaan toimintaympäristöön. Palveluverkkopäätösten toimeenpano vaikuttaa konkreettisimmin erityisesti teknisiin palveluihin, siellä erityisesti toimitilapalveluihin, rakennuttamiseen sekä ateria- ja puhtauspalveluihin. ICT-palveluissa painopisteenä

on sote-tuotantoa tukevien ja välittömästi tehostavien järjestelmien ylläpito ja käyttöönotto ja tiedolla johtamisen järjestelmän käyttöönotto.

Konsernipalvelut tukevat osaltaan muiden toimialueiden tuottavuutta tarjoamalla niiden käyttöön tietoa toiminnan tehostamiseksi sekä luomalla tarpeenmukaisilla tukipalveluilla sote-toimialalle edellytykset tehostaa toimintaansa. Hankinta ja logistiikkapalvelut, henkilöstö- sekä taloushallinto ja ICT-palvelut tukevat muita toimialoja tuottamalla tietoa omista järjestelmistään toimialojen käyttöön toiminnan tuottavuuden kehittämiseksi, kunnes tiedolla johtamisen kokonaisuus valmistuu.

Konsernipalveluiden palvelutuotannossa painopiste on tuottavuuden kehittäminen kaikissa yksiköissä. Toimintaa tehostetaan erityisesti ateria- ja puhtauspalveluissa sekä ICT-palveluissa. Ateria ja puhtauspalveluissa jatketaan siirtymää kohti yhden valmistuskeittiön mallia.

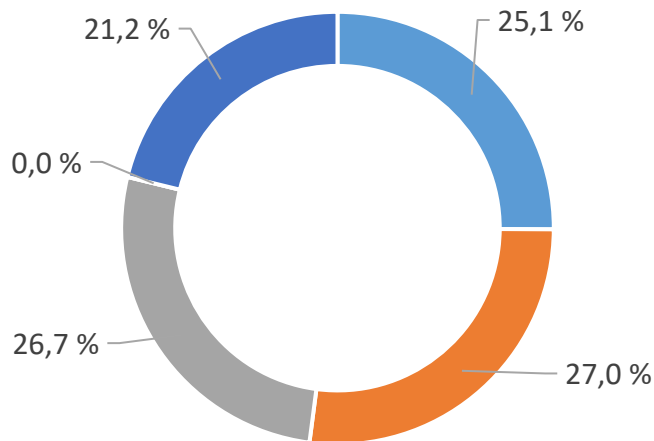
Konsernipalveluiden taloutta ja toimintaa kehitetään suunnitelmallisesti kokonaisuutena tavoitteena tuottavuuden kehittäminen ja lisäarvon tuottaminen sote- ja pelastuksen toimialueille.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittarit
Konsernipalveluiden tuottamat tukipalvelut ovat laadukkaita, kustannustehokkaita ja vastaavat sote- ja pela-toimialueiden tarpeita.	Suoritteet (konsernipalvelut) Hyvinvointialueen käytössä olevan toimitilamäärän (m ²) kehitys
ICT-kustannusten kasvua hillitään fokusoimalla resurssit toiminnan kannalta oleellisimpiin toimintoihin ja luopumalla päällekkäisistä järjestelmistä. Tiedolla johtamisen järjestelmäkokonaisuuden käyttöönotto.	ICT-kustannusten kasvu. Tiedolla johtamisen järjestelmän käyttöönoton valmiusaste

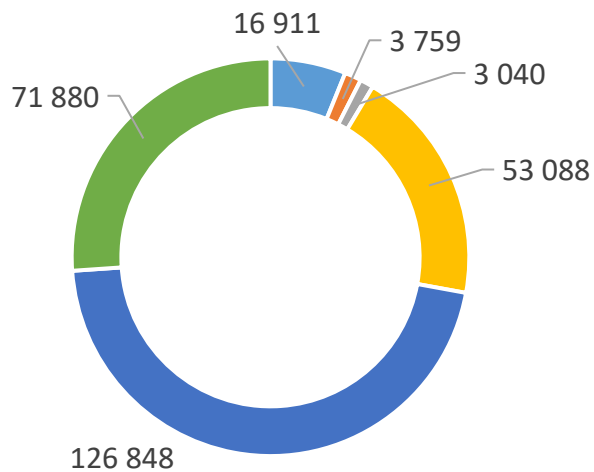
	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT TP24	TA26 VRT MTA25	TA26 VRT ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	59 118	59 420	59 581	58 614	-0,9 %	-1,4 %	-1,6 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-251 724	-263 352	-250 596	-275 526	9,5 %	4,6 %	9,9 %
Henkilöstökulut	-59 878	-68 678	-65 645	-69 120	15,4 %	0,6 %	5,3 %
Palkat ja palkkiot	-49 123	-56 105		-56 128	14,3 %	0,0 %	
Henkilösivukulut	-10 755	-12 573		-12 992	20,8 %	3,3 %	
Palvelujen ostot	-71 503	-71 915	-66 362	-74 355	4,0 %	3,4 %	12,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 030	-62 400	-60 044	-73 674	22,7 %	18,1 %	22,7 %
Avustukset	0	0	0	0			
Muut toimintakulut	-60 313	-60 359	-58 545	-58 377	-3,2 %	-3,3 %	-0,3 %
TOIMINTAKATE	-192 607	-203 932	-191 015	-216 911	12,6 %	6,4 %	13,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 136	403	853	-937	-182,5 %	-332,5 %	-209,8 %
VUOSIKATE	-191 471	-203 529	-190 162	-217 848	13,8 %	7,0 %	14,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 424	-11 584	-11 490	-12 593	20,8 %	8,7 %	9,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-201 895	-215 113	-201 652	-230 442	14,1 %	7,1 %	14,3 %

Toimintakulut TA 2026

- Henkilöstökulut
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat
- Muut toimintakulut
- Palvelujen ostot
- Avustukset

Toimintakulut vastuualueittain TA 2026 (1 000 euroa)

- Henkilöstöpalvelut
- Talouspalvelut
- Tekniset palvelut ja yhteiset
- Hallintopalvelut
- ICT-palvelut
- Hankinta -ja logistiikkapalvelut

2.1.7. Hyvinvointialueen hallinto

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Hallinnon toimialueelle kuuluvat operatiivisen organisaation ylimmän johdon toiminnot sekä luottamushenkilöorganisaatio. Toimialue vastaa hyvinvointialueen järjestämistä vastuulle kuuluvien tehtävien sekä organisaation hyvän hallinnon, talouden ja toiminnan johtamisesta. Toimialueella toimii strategia ja järjestäminen -vastuualue. Se tuottaa organisaatiolle johtamisen tukipalveluja myös tutkimuksen ja kehityksen, varautumisen sekä valvonnan osalta strategiseen johtamiseen ja järjestämistehtävän hoitamiseen liittyvien tehtävien lisäksi.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hallinnon toimialueen painopistealueena on uuden strategiakauden valmistelu ja toimeenpanossa onnistuminen. Järjestämistehtävässä onnistuminen liittyy oleellisesti uuden strategian toimeenpanoon. Siinä keskeistä on toiminnan ja talouden tasapainon saavuttaminen. Toiminnan ja talouden tasapaino on avaintekijänä siinä, että organisaatio voi täyttää tehtävänsä ja säilyä elinkelpoisena pitkällä aikavälillä.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

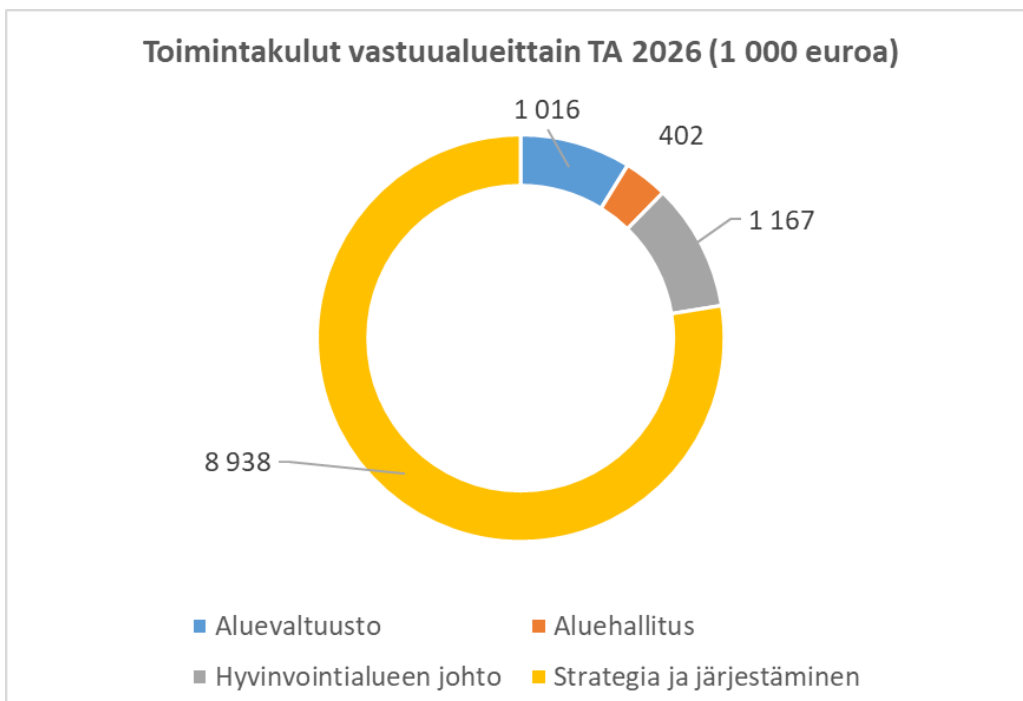
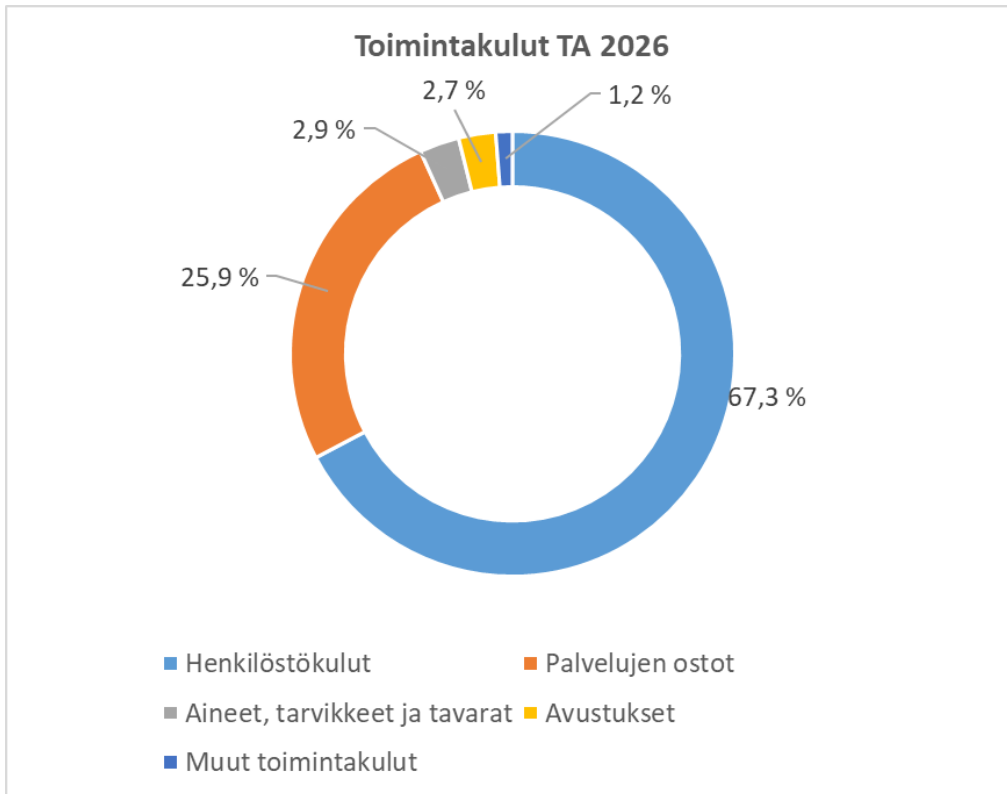
Hallinnon toimialueen toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026 perustuvat hyvinvointialueen strategiseen arvoon *uudistamme vastuullisesti*. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on johdettu kahdesta periaatteesta: uudistamme johtamis- ja toimintamalleja ja luomme yhteen sovitun palvelujärjestelmän (10) ja palvelumme ovat taloudellisia sekä laadukkaita ja huolehdimme, että kustannuskehitys vastaa rahoitusta (11).

Tavoite	Mittarit
Hyvinvointialueen toiminnan ja talouden tasapainon edistäminen	Tilikauden tulos
Uuden strategian valmistelu ja toimeenpano	Strategia-asiakirjan kirjaukset

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi hallinnon toimialueella toimiva strategia ja järjestäminen -vastuualue vastaa uuden strategian valmistelun ja toimeenpanon fasilitoinnista. Toiminnan ja talouden tasapainon edistäminen on hyvinvointialueenasoinen tavoite. Siinä keskeistä on onnistua johtamisen eri osa-alueilla, ja siinä tavoitellaan taloudellista kestävyyttä, toiminnan jatkuvuutta, luottamusta suhteessa eri sidosryhmiin, kykyä kehittyä, uudistua ja hallita riskejä. Hyvä toiminta ilman talouden tasapainoa ei jatku, mutta hyvä talouskaan ilman toimintaa ei ole perusteltua.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista mitataan paitsi uuden strategia-asiakirjan kirjauksilla myös talouden raportointiin sisältyvillä mittareilla.

	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT TP24	TA26 VRT MTA25	TA26 VRT ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 504	19 014	18 426	3 610	-71,1 %	-81,0 %	-80,4 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-19 808	-27 268	-25 798	-11 523	-41,8 %	-57,7 %	-55,3 %
Henkilöstökulut	-11 784	-10 902	-12 418	-7 752	-34,2 %	-28,9 %	-37,6 %
Palkat ja palkkiot	-9 884	-8 995		-6 373	-35,5 %	-29,2 %	
Henkilösivukulut	-1 899	-1 907		-1 380	-27,4 %	-27,6 %	
Palvelujen ostot	-6 643	-15 575	-12 149	-2 986	-55,1 %	-80,8 %	-75,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-302	-339	-721	-334	10,6 %	-1,3 %	-53,6 %
Avustukset	-951	-328	-328	-311	-67,3 %	-5,2 %	-5,2 %
Muut toimintakulut	-127	-125	-184	-140	9,6 %	11,7 %	-23,9 %
TOIMINTAKATE	-7 303	-8 255	-7 372	-7 913	8,3 %	-4,1 %	7,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	0	0	0	-100,0 %		-100,0 %
VUOSIKATE	-7 305	-8 255	-7 372	-7 913	8,3 %	-4,1 %	7,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	-7 305	-8 255	-7 372	-7 913	8,3 %	-4,1 %	7,3 %

2.2. Palveluhinnasto

Tuotteiden hinnoittelu (ulkoinen ja sisäinen) perustuu omakustannushintoihin sisältäen sisäiset erät (vyörytykset), suunnitelmanmukaiset poistot sekä rahoituserät. Omakustannushinnat perustuvat yksikköön aiheuttamisperiaatteella kohdistettujen tuottojen ja kulujen laskentaan. Aiheuttamisperiaatteessa ja hinnoittelussa noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Palvelut, jotka lain mukaan edellyttävät markkinaperusteista hinnoittelua, hinnoitellaan markkinahintaperiaatteella.

2.3. Tilivelvolliset

Laki hyvinvointialueesta 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää tilivelvollisten nimeämisestä. Satakunnan hyvinvointialueen tilivelvolliset vuonna 2026 ovat:

- aluehallituksen jäsenet,
- hyvinvointialuejohtaja,
- sote-johtaja,
- toimialuejohtajat sekä
- vastuualuejohtajat.

3. Tuloslaskelma

3.1. Hyvinvointialueen tuloslaskelma 2026

	TP24	MTA25	ENN25	TA26	TA26 VRT	TA26 VRT	TA26 VRT
1000 euroa					TP24	MTA25	ENN25
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	138 513	148 376	150 013	136 468	-1,5 %	-8,0 %	-9,0 %
Myyntituotot	24 694	22 487	26 976	25 286	2,4 %	12,4 %	-6,3 %
Maksutuotot	79 414	85 452	82 731	84 777	6,8 %	-0,8 %	2,5 %
Tuet ja avustukset	19 838	25 142	25 229	10 478	-47,2 %	-58,3 %	-58,5 %
Muut toimintatuotot	14 567	15 295	15 078	15 928	9,3 %	4,1 %	5,6 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 170 808	-1 203 323	-1 183 644	-1 194 541	2,0 %	-0,7 %	0,9 %
Henkilöstökulut	-574 485	-610 308	-600 820	-627 720	9,3 %	2,9 %	4,5 %
Palkat ja palkkiot	-468 773	-498 265		-509 562	8,7 %	2,3 %	
Henkilösivukulut	-105 712	-112 043		-118 158	11,8 %	5,5 %	
Palvelujen ostot	-416 199	-406 840	-406 845	-388 613	-6,6 %	-4,5 %	-4,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 586	-95 188	-90 659	-93 268	0,7 %	-2,0 %	2,9 %
Avustukset	-20 158	-24 233	-19 372	-18 665	-7,4 %	-23,0 %	-3,7 %
Muut toimintakulut	-67 380	-66 754	-65 948	-66 275	-1,6 %	-0,7 %	0,5 %
TOIMINTAKATE	-1 032 295	-1 054 947	-1 033 631	-1 058 073	2,5 %	0,3 %	2,4 %
Valtion rahoitus	996 244	1 071 180	1 071 084	1 084 703	8,9 %	1,3 %	1,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 012	403	842	-937	-192,6 %	-332,5 %	-211,3 %
Korkotuotot	91	93	94	93	1,9 %	0,0 %	-0,9 %
Muut rahoitustuotot	4 290	2 950	3 400	2 200	-48,7 %	-25,4 %	-35,3 %
Korkokulut	-3 172	-2 600	-2 600	-3 190	0,6 %	22,7 %	22,7 %
Muut rahoituskulut	-198	-40	-52	-40	-79,8 %	0,0 %	-23,0 %
VUOSIKATE	-35 039	16 636	38 295	25 693	-173,3 %	54,4 %	-32,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-14 670	-15 907	-15 666	-16 909	15,3 %	6,3 %	7,9 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 670	-15 907	-15 518	-16 909	15,3 %	6,3 %	9,0 %
Arvonalentumiset	0	0	-148	0			
TILIKAUDEN TULOS	-49 709	728	22 629	8 783	-117,7 %	1105,8 %	-61,2 %

3.2. Hyvinvointialueen taloussuunnitelma 2026–2028

1 000 euroa	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	136 468	139 275	141 032
Myyntituotot	25 286	26 051	26 688
Maksutuotot	84 777	85 824	86 469
Tuet ja avustukset	10 478	10 853	11 060
Muut toimintatuotot	15 928	16 547	16 815
Toimintakulut	-1 194 541	-1 204 523	-1 217 202
Henkilöstökulut	-627 720	-633 997	-640 971
Palvelujen ostot	-388 613	-391 333	-395 247
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-93 268	-93 828	-94 766
Avustukset	-18 665	-18 758	-18 946
Muut toimintakulut	-66 275	-66 606	-67 272
Toimintakate	-1 058 073	-1 065 248	-1 076 170
Valtion rahoitus	1 084 703	1 114 363	1 131 009
Rahoitustuotot ja -kulut	-937	-1 900	-2 900
Vuosikate	25 693	47 215	51 939
Poistot ja arvonalentumiset	-16 909	-17 000	-17 000
Tilikauden tulos	8 783	30 215	34 939

4. Investoinnit

4.1. Investointisuunnitelma ja laskelmat 2026–2029

Yhteenvetotaulukko vuosien 2026–2029 investoinneista

(1 000 euroa)	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
LAITE- JA KALUSTOINVESTOINNIT	9 500	9 500	9 500	9 500
ICT -INVESTOINNIT	15 430	12 065	13 360	6 300
RAKENNUSINVESTOINNIT	42 850	111 050	63 950	20 850
MUUT INVESTOINNIT	37 500			
YHTEENSÄ	105 280	132 615	86 810	36 650
OMAIUUUDEN LUOVUTUKSET	0	0	0	0
INVESTOINTITUET	0	0	0	0
TYTÄRYHTEISÖT	0	0	0	0

Aluevaltuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä investointisuunnitelman taloussuunnitelmakaudelle. Investointisuunnitelmalla tulee olla lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön sekä sisäministeriön hyväksyntä. Valtioneuvosto myöntää valtiovarainministeriön esityksestä hyväksytyille investointisuunnitelmalle tarvittavat lainanottovaltuudet. Myönnetyn sidotun lainanottovaltuuden puitteissa investointisuunnitelmaan sisältyvien investointien edellyttämät talousarviolainat voidaan nostaa aluehallituksen päätöksellä.

Suurten rakennusinvestointien siirtyminen aktiiviseen rakennusvaiheeseen näkyy investointisuunnitelmassa rakentamiseen liittyvän rahavirran kasvuna vuonna 2026. Vuonna 2027 rakennusinvestointien rahavirta saavuttaa huippunsa rahavirran ollessa yli 110 000 000 €. Yksittäisenä investointina Porin kaupunginsairaalan kauppa on investointisuunnitelman 2026 suurin yksittäinen investointi, joka kuitenkin tuottaa vuokraamiseen nähden merkittäviä säästöjä alueelle.

Investointisuunnitelma 2026–2029 on kokonaisuudessaan talousarviokirjan liitteenä 1.

5. Rahoitus

SATAKUNNAN HYVINVOINTIALUE

Rahoituslaskelma

1 000 e

	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	25 693	47 215	51 939
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauuserät			
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-105 280	-132 615	-86 810
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-79 587	-85 400	-34 871
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset	81	81	88
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	105 280	132 615	86 810
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 070	-25 001	-31 541
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	88 291	107 696	55 358
Vaikutus maksuvalmiuteen	8 703	22 296	20 486
Rahavarat 31.12.	-125 747	-103 452	-82 965
Rahavarat 1.1.	-134 450	-125 747	-103 452

6. Konserniyhtiöiden toiminnan ja talouden ohjaus

Satakunnan hyvinvointialueen tytäryhteisöt ovat:

- Kiinteistö Oy Satakruunu ja
- Satasairaala Holding Oy.

Konsernitavoitteet Satakunnan hyvinvointialueen tytäryhteisöille;

- yhtiöiden toiminta ei saa olla tappiollista, eikä perusteettoman voitollista.
- Kiinteistö Oy Satakruunun toiminnan tavoitteena on toteuttaa toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion sisältämät, vammaispalveluiden käyttöön tulevat asumisyksiköt ja muut omistajan tarvitsemat ja hyväksymät toimitilat. Lisäksi Satakruunun tulee saada taloutensa ylijäämäiseksi vuonna 2026.
- Satasairaala Holding Oy:n toiminta päättynee jo vuoden 2025 aikana selvitystilan kautta.

Liite 1: Satakunnan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2026–2029

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelma
Pelastustoimen osasuunnitelma

Investointisuunnitelman tiivistelmä

Satakunnan hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa 2026 investointien määrä on suunnitelmavuonna 89 850 000 €, joka koostuu rakennuksiin kohdistuvista investoinneista (42 850 000 €) ja investoinneista laiteisiin ja kalustoon (9 500 000 €) sekä muista investoinneista (37 500 000 €), jotka kohdistuvat Porin kaupunginsairaalan kauppaan.

Investointeja vastaavina sopimuksina suunnitelmaan sisältyy ICT-hankkeita 15 430 000 €, leasing sopimuksia 3 500 000 € sekä uusia vuokrasopimuksia 9 600 000 €.

Investointisuunnitelmaan sisältyy lainanottovaltuutta vaativia, vuonna 2026 alkavia hankkeita ja investointeja vastaavia sopimuksia yhteensä 112 610 000 € arvosta, joista suurin yksittäinen kokonaisuus on Porin kaupunginsairaalan mahdollinen hankkiminen hyvinvointialueen omistukseen.

Valtioneuvosto on tehnyt 8.5.2025 päätöksen hyvinvointialueiden lainanottovaltuuksista vuodelle 2026. Päätöksen mukaan Satakunnan hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta.

Satakunnan hyvinvointialue on pyytänyt 28.5.2025 neuvottelujen käynnistämistä ja valmisteluryhmän nimeämistä lainanottovaltuuden muuttamiseksi, jotta hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuus voidaan turvata, ja välttämättömät investoinnit toteuttaa.

Lainanottovaltuuden muutosprosessi on talousarviota laadittaessa kesken, jolloin koko investointisuunnitelma on ehdollinen valtioneuvoston myöntämään lainanottovaltuuteen sekä Valtionvarainministeriön, Sosiaali- ja terveysministeriön ja Sisäministeriön hyväksyntään nähden.

Investointisuunnitelma toteutetaan kokonaisuudessaan lainarahoituksella, jolloin vuonna 2026 investointien rahoittamiseksi nostettavan lainan määrä on suunnitelman mukaan noin 89 850 000 €.

Satakunnan hyvinvointialueen vuosikate ja lainanottovaltuus 2026

Hyvinvointialueiden lainanottovaltuus on sidottu alueiden vuosikatteeseen.

Lainanottovaltuutta määritettäessä vuosikatteen arvona käytetään tilikautta edeltävän kauden talousarvion mukaista arvoa, jota voidaan oikaista hyvinvointialuelain 120 §:n mukaisen talouden seurannan tiedoilla esimerkiksi kertaluonteisilla poikkeuksellisilla erillä. Lainanottovaltuutta määriteltäessä maksimilainamäärästä vähennetään tilikauden alun ennakoitu lainamäärä sekä myönnettyt lainanottovaltuudet. Käytännössä maksimilainamäärä saadaan kertomalla vuosikate 10:llä, vuonna 2026 maksimilainamäärä on 219 000 000 € ja ennakoitu lainakanta vuoden 2025 lopussa on 100 476 000 € ja ennakoitu myönnettyjen seuraavalle tilikaudelle siirtyvän lainanottovaltuuden määrä on 302 875 000 €.

Valtioneuvosto on tehnyt 8.5.2025 päätöksen hyvinvointialueiden lainanottovaltuuksista vuodelle 2026. Päätöksen mukaan Satakunnan hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta.

Satakunnan hyvinvointialue on pyytänyt 28.5.2025 neuvottelujen käynnistämistä ja valmisteluryhmän nimeämistä lainanottovaltuuden muuttamiseksi, jotta hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuus voidaan turvata, ja välttämättömät investoinnit toteuttaa.

Lainanottovaltuuden muutosprosessi on talousarviota laadittaessa kesken, jolloin koko investointisuunnitelma on ehdollinen valtioneuvoston myöntämään lainanottovaltuuteen sekä Valtionvarainministeriön, Sosiaali- ja terveysministeriön ja Sisäministeriön hyväksyntään nähden.

Investointisuunnitelma toteutetaan kokonaisuudessaan lainarahoituksella, jolloin vuonna 2026 investointien rahoittamiseksi nostettavan lainan määrä on suunnitelman mukaan 89 850 000 €.

Hyvinvointialueen Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueesta annetun lain 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa, eli lainanottovaltuuden perusteella otettavaksi suunnitellun lainarahoituksen sekä mahdollisen muun rahoituksen tulee kattaa suunnitelman sisältävät menot.

Hankkeisiin sidotut myönnetyt lainanottovaltuudet 2023–2025 ja näiden käyttö

Satakunnan hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuutta vuosina 2023–2025 seuraavasti:

2023	202 100 000 €
2024	41 050 000 €
2025	179 738 000 €

Yhteensä **422 150 000 €**

Satakunnan hyvinvointialueen tilinpäätöksien 2023–2024, sekä ennusteen 2025 mukaan vuosina 2023–2025 myönnettyjä lainanottovaltuuksia sidottu päätyneisiin hankkeisiin tai toteuttamatta jääviin hankkeisiin yhteensä 48 275 000 €.

Edellisten lisäksi investointia vastaavina sopimuksina on lainanottovaltuudessa 2025 käsitelty uusittuja kuntavuokrasopimuksia yhteensä 71 000 000 € arvosta. Uusitut kuntavuokrasopimukset eivät kuitenkaan ole nykytulokannan (Opas hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaan / VM / Helmikuu 2025) mukaan investointia vastaavia sopimuksia.

Toteutumattomia uuden tulokannan mukaisia investointia vastaavia vuokrahankkeita vuoden 2025 lainanottovaltuudessa on yhteensä 14 500 000 €.

Satakunnan hyvinvointialueelle vuosina 2023–2025 myönnettyistä lainanottovaltuuksista voidaan vapauttaa 119 275 000 € erillisen menettelyn mukaan.

Satakunnan hyvinvointialueelle myönnettyt lainanottovaltuudet joihin alue on sitoutunut ovat yhteensä 302 875 000 € vuonna 2025 ja muutetun lainanottovaltuuden 2026 tultua hyväksytyksi myönnettyjen lainanottovaltuuksien kokonaismäärä on 415 458 000 €.

Hankkeisiin vuonna 2026 sitoutuvat ehdolliset lainanottovaltuudet ja investointeja vastaavat sopimukset

ICT vuoden 2026 aikana alkavat hankkeet	12 700 000 €
Rakennushanke Harjavan paloasema	7 000 000 €
Rakennushanke Yhteisöllinen asuminen	7 000 000 €
Rakennushanke PäiMie yksiköt	9 000 000 €
Rakennushanke Erityisen vaativan tuen yksikkö	9 960 000 €
Porin kaupunginsairaalan kauppa	37 500 000 €
Investoinnit laitteisiin ja kalustoon sote	7 900 000 €
Investoinnit laitteisiin ja kalustoon pela	1 600 000 €
Vuosittain toistuvat kunnossapitoinvestoinnit	6 850 000 €
Leasingvastuut	3 500 000 €
Uudet vuokrasopimukset	
Kankaanpään sote-keskuksen vuodeosasto	7 200 000 €
Uvilan sote-keskus	2 400 000 €

Yhteensä	<u>112 610 000 €</u>
<u>Josta tulo-rahoituksella katettava osuus</u>	<u>9 079 000 €</u>

Satakunnan hyvinvointialueen investointisuunnitelma, pois lukien investointeja vastaavat sopimukset toteutetaan kokonaisuudessaan tai osittain lainarahoituksella, mikä edellyttää vuoden 2026 aikana pitkävaikutteisen lainan nostamista investointien rahoitustarpeen kattamiseksi myönnettyjen hankkeisiin sidottujen lainanottovaltuuksien puitteissa. Investointisuunnitelmaan sisältyvien investointien edellyttämät talousarviolainat voidaan nostaa aluehallituksen päätöksellä.

Investointien sitovuustasot

Investointien sitovuustaso aluevaltuustoon nähden on:

- Laite- ja kalustoinvestoinneissa investointien enimmäismäärä.
- ICT-investoinneissa investointien enimmäismäärä.
- Leasing- ja muissa vastuissa esitettyjen vastuiden kasvun enimmäismäärä, huomioiden ohjeistus leasingrahoituksen käytöstä.
- Vuokravastuiden muutoksessa vastuun muutoksen enimmäismäärä.
- Investointeja vastaavissa sopimuksissa sopimusta seuraavan vastuun enimmäismäärä
- Rakennusinvestoinneissa yksittäiselle investointisuunnitelmassa nimetylle rakennushankkeelle osoitettu investoinnin enimmäismäärä.
- Vuosittain toistuvissa kunnossapitoinvestoinneissa, HVA-osastojen peruskorjauksissa ja investoinneissa vuokratiloihin investointien enimmäismäärä.

Tekninen johtaja ja rakennuttajajohtaja sekä talusjohtaja voivat päätöksellään muuttaa investointien kohdentamista sitovuustasojen sisällä.

Pitkävaikutteiset ja taloudellisesti merkittävät investoinnit ja laitteisiin ja kalustoon

Pitkävaikutteisissa ja taloudellisesti merkittävistä investoinneista (yli 1 000 000 € kustannukset käytön aikana) tehdään erillinen arviointi, johon sisällytetään seuraavat asiat:

- Investoinnin toiminnalliset tavoitteet ratkaisua hyödyntävien asiakkaiden tai ammattilaisten näkökulmista.
- Laskennalliset pitkän aikavälin kustannushyödyt suhteutettuna vaihtoehtoihin toteutustapoihin tai investoinnin toteuttamatta jättämiseen.
- Investoinnin vaikutukset käyttötalouteen

ICT-investoinnit

Vuonna 2026 alkavien Yli 1 000 000 € ICT-hankkeiden tarkemmat perustelut sisältäen Investoinnin toiminnalliset tavoitteet ratkaisua hyödyntävien asiakkaiden tai ammattilaisten

näkökulmista, laskennalliset pitkän aikavälin kustannushyödyt suhteutettuna vaihtoehtoihin toteutustapoihin tai investoinnin toteuttamatta jättämiseen, kuvaus yhteistyöaluetason yhteistyöstä tai selvitys yhteistyön soveltumattomuudesta ja kuvaus siitä, miten investointi toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan kansallisia periaatteita on esitetty ICT-investointeja koskevassa kappaleessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelma

Sosiaali- ja terveydenhuollon investoinnit laitteisiin ja kalustoon 2025–2028

Investointisuunnitelman 2026 laite ja kalustoinvestoinnit valmistellaan suoraan raamiin sovitettuna hankintasuunnitelman 2026 valmistelun yhteydessä.

Vuosien 2027–2029 laite- ja kalustoinvestointien raamitusta voidaan tarkentaa vastaamaan toiminnassa tapahtuvia mahdollisia muutoksia ja tarpeita.

Alla on esitetty sosiaali- ja terveydenhuollon investointitaso vuodelle 2026 kalusteisiin ja laitteisiin toimialuekohtaisesti raamitettuna.

Toimialue (1000 €)	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Konsernipalvelut.	1300 €	1300 €	1300 €	1300 €
Erytis- ja sairaalatason palvelut.	4680 €	4680 €	4680 €	4680 €
Lasten nuorten ja perheiden palvelut.	720 €	720 €	720 €	720 €
Aikuisten toimialue.	600 €	600 €	600 €	600 €
Ikääntyneiden palvelut.	600 €	600 €	600 €	600 €
YHTEENSÄ	7900 €	7900 €	7900 €	7900 €

Investointeja vastaavat sopimukset

Leasing sopimukset

Ajoneuvohankinnat toteutetaan lukuun ottamatta pelastuslaitoksen kalustosuunnitelmaa vuonna 2026 leasing rahoituksella. Ajoneuvokaluston osalta on tarkoitus siirtyä kokonaan leasing ja huoltoleasing malliin. Erytistasolla leasing rahoituksella toteutetaan laitehankintoja, joiden pitoaika on poistoaikaa pidempi, ja näin kustannus voidaan jaksottaa poistoaikaa pidemmälle ajalle.

Leasing vastuiden muutos (1000 €)	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Erytis- ja s.tason leasinginvestoinnit	2400 €	2400 €	2400 €	2400 €
Konsernipalveluiden leasinginvest	1100 €	1100 €	1100 €	1100 €
Muut				
YHTEENSÄ	3500 €	3500 €	3500 €	3500 €

Vuokrasopimukset (1000 €)

Kankaanpään sote-keskuksen vuodeosasto	7 200 €
Ulvilan sote-keskus	2 400 €

Vuokrasopimukset (1000 €) TA2026

YHTEENSÄ **9 600 €**

Omaisuu den luovutukset

Osana palveluverkkosuunnitelmaa esitetyt maa- ja rakennusomaisuuden myynnit saattavat toteutua vuonna 2026, edellä mainittujen luovutusten mahdollisesti vuodelle 2026 kohdistuva osuus on kuitenkin marginaalinen. Omaisuu den luovutukset pienentävät lainanottovaltuuden tarvetta, eikä yksittäisenä toimena tuota merkittävää pitkävaikutteista taloudellista hyötyä.

Muut investoinnit (1000 €)**TA 2026**

Porin kaupunginsairaalan kauppa **37 500 €**

ICT-investoinnit**Vuonna 2026 alkavat ICT-investoinnit****Esitetyt ICT-investoinnit (1000 €)**

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
TORI-järjestelmät	2930 €	2380 €	950 €	350 €
TOSI-järjestelmät	9675 €	9125 €	8465 €	4650 €
ICT-Infra	1820 €	1665 €	1620 €	50 €
Diagnostiset palvelut	1005 €	725 €	725 €	- €
Yhteensä	15 430 €	14015 €	11760 €	5050 €

Investointisuunnitelmassa on mukana vuosille 2027–2030 ajoittuva alueellisen asiakas- ja potilastietojärjestelmien hankinta. Tavoitteena on, että investointikaudella asiakas- ja potilastietojärjestelmien laajemmassa uusimisessa tehdään Pohjanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueiden kesken yhteistyöaluetasosta yhteistyötä.

Konsernin tytäryhteisöjen investoinnit

Konsernin tytäryhteisöjen investoinneissa on esitetty tytäryhteisöjen, joiden omistus on yli 50 %, investoinnit. Näitä tytäryhteisöjä ovat KOy Satakruunu.

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Tytäryhteisöt (1000 €)	0 €			

Investointituet

Vuodelle 2025 ei ole myönnettyä uusia investointitukia.

Investointituet	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
	0 €			

Rakennusinvestoinnit 2026–2029

Rakennusinvestointeina on esitetty Satakunnan hyvinvointialueen omaan omaisuuteen suunnitellut investoinnit vuosien 2026–2029 aikana. Investointisuunnitelmassa esitetyt hankkeet on eritelty lyhyine perusteluineen alla. Investointien vaikutus lainanottovaltuuteen huomioidaan hankkeen kokonaiskustannuksen mukaan toteuttamisen aloitusvuonna.

Esitetyt rakennusinvestoinnit (1000 €)

	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
HVA-Sote-osastojen peruskorjaus****	3000	3000	3000	3000
HVA-Kunnossapitoinvestoinnit****	3400	3400	3400	3400
Investoinnit vuokratiloihin****	450	450	450	450
Steniuksenkatu 2 peruskorjaus*	6000	18000	18000	6000
Satasomatiikka 1 Kuuma sairaala*	12000	58000	30000	16000
Ent. Harjavallan sairaalan muutokset**	5000	5000		
K-rakennuksen peruskorjaus		500	500	30000
Keskitetty arkisto			400	4000
Päihde- ja mielenterveys yksiköt****	500	5000	35000	
Keskitetty ruokahuolto***	8000	4000		
Palveluverkon toimeenpano***	2600			
Vaativan tuen osaamisyksikkö****	600	4500	4860	
Harjavallan paloasema****	1000	4000	2000	

Yhteisöllinen asuminen****	300	4700	2000	
Yhteensä	42850	110550	68110	35850

* Sisältyy vuoden 2023 lainanottovaltuuteen

** Sisältyy vuoden 2024 lainanottovaltuuteen

*** Sisältyy vuoden 2025 lainanottovaltuuteen

**** Edellyttää lainanottovaltuutta vuonna 2026

2024–2026, Steniuksenkatu 2 peruskorjaus 50 000 000 €, SLU 2024-2025, TOT 2026-2028

Toteutus 2026, 6 000 000 €. Rauman huonokuntoisen ja sisäilmaongelmista kärsivän entisen aluesairaalan peruskorjaus: Hankkeen yhteydessä tulee uudelleenjärjestettäväksi kiinteistön kahden omistajan malli. Hankkeen toteuttaminen keskittää Etelä-Satakunnan sote-palveluita yhteen keskittymään, ja tulee pienentämään tilankäyttöä alueella. Hankkeen kustannustaso on noussut hankesisällön muuttumisen vuoksi 13 000 000 € Rakentamisen jakautuminen useammalle vuodelle mahdollistaa sen, että erillisiä väistötiloja ei tarvita. Toiminnallisesta näkökulmasta hankkeen merkittävien peruste on rakennuksen erittäin heikko kunto, joka vaikuttaa myös työturvallisuuteen sekä henkilöstön veto- ja pitovoimaan. Jos hanketta ei toteuteta, on lähitulevaisuudessa edessä valvontaviranomaisen puuttuminen tilojen käyttöön ja mahdollisesti nopeat ja kalliit väistömuutot. Toimintojen keskittäminen eteläisen Satakunnan osalta Rauman sote-keskukseen mahdollistaa asiakkaiden ja potilaiden palvelutarpeiden laaja-alaisen hoidon moniammatillisessa sote-keskuksessa kuvantamisineen ja näytteenottoineen. Välttämättömät palvelut pystytään turvaamaan koska pienten hajautettujen yksiköiden haavoittuvuus henkilöstön saatavuuden ja poissaolojen vuoksi pystytään korvaamaan.

2024–2029, Satasomatiikka 1 ”kuumasairaala” 120 000 000 €, SLU 2024-2025, TOT 2026-2029

Toteutus 2026, 12 000 000 €.

Satasairaala Uudistuu -hankkeen, ns. kuumasairaalan, toiminnallinen tarveselvitys on valmistunut. Tarve kuuman sairaalan uudistamiselle on välttämätön sekä toiminnallisesta että teknisestä näkökulmasta. Nykyisin ns. kuumasairaalan toiminnat, päivystysalue, teho- ja valvontayksikkö, sydänyksikkö, toimivat 50 vuotta vanhoissa tiloissa. Tilojen tekniikka tulee muutamien vuosien päästä tiensä päähän, ja niiden uudistaminen on välttämätöntä. Tekniikan uusiminen toiminnan keskellä on erittäin vaikeaa, hidasta ja jopa potilasturvallisuutta vaarantavaa. Nykytekniikka vie myös aikaisempaa huomattavasti enemmän tilaa, ja on pois nykyisin toiminnan tilatarpeista.

Kuumasairaalan rakentamista puoltaa monet toiminnalliset seikat. Nykyisissä tiloissa potilaiden yksilönsuoja ei toteudu. Isot sekahuoneet eivät kuulu tulevaisuuden sairaalahoitoon sekä jo mainitun yksilönsuojan, että infektioiden leviämisen estämisen näkökulmasta.

Nykyisessä kuumasairaalassa toiminnot ovat osittain hyvin hajallaan ja siiloutuneita, mikä estää optimaalisen toiminnan ja on myös resursseja kuluttavaa.

2024–2025, Ent. Harjavallan sairaalan muutostyöt, 15 000 000 € SLU ja TOT 2024-2026

Toteutus 2026, 5 000 000 €. Harjavallan sairaalan muutostyöt liittyvät Satakunnan hyvinvointialueen muutosohjelman toteuttamiseen. Harjavallan sairaalaan suunnitellut investoinnit mahdollistavat vuoden 2023 aikana psykiatrian uudisrakennuksen (S) valmistumisen johdosta Poriin Satasairaalan kampukselle tyhjenevän Harjavallan sairaalaan käytön jatkamisen sekä tilankäytön ja -toiminnan tehostamisen vähentäen samalla vuokratkustannuksia sijoittuvan toiminnan siirtyessä ulkoa vuokratuista tehostomista tiloista Satakunnan hyvinvointialueen omistamiin tiloihin. Palveluiden turvaamisen näkökulmasta keskittäminen yhteen yksikköön tuo mukanaan tehokkuus- ja tuottavuushyötyjä asiakkaiden ja potilaiden hyväksi.

2027–2029, K-rakennuksen peruskorjaus 60 000 000 €, SLU 2026-2028 TOT 2029-2031

Suunnittelu 2027–2028 Hanke tulee toteutettavaksi osittain tai kokonaan johtuen kuumasairaala hankkeesta, K-rakennuksen toiminnan siirtyessä uudisrakennukseen. Hanke käsittää Satasairaalan teknisen käyttöikänsä loppupäässä olevan K-rakennuksen peruskorjauksen uuteen käyttöön nykyisen toiminnan siirtyessä kokonaan tai osittain uuteen kuumasairaalaan. Hankkeen kustannusarvioksi on laskettu 8/2022 60 000 000 €

2028–2030, Keskitetty arkisto 6 000 000 €, SLU 2028 ja TOT 2029-2030

Suunnittelu 2028, Satakunnan hyvinvointialueelle siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 15 000 hyllymetriä analogista aineistoa, jota säilytetään tällä hetkellä hajallaan ympäri maakuntaa. Osa arkistotiloista on palveluverkon uudistamisen myötä jäämässä pois käytöstä, eivätkä kaikki arkistotilat vastaa Kansallisarkiston arkistotiloille asettamia määräyksiä, Hyvinvointialueella ei ole arkistotilaa, johon aineiston siirtäminen olisi mahdollista. Keskitetyn arkiston myötä arkistoista vapautuvat tilat voidaan ottaa muuhun käyttöön. Keskitetty arkisto mahdollistaa toiminnallisesti sen, että aineistoihin kohdistuva tietopalvelu voidaan hoitaa keskitetysti ja aineistoa pystytään hallitsemaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Päihde ja mielenterveystyön yksiköt 12 600 000 €, SLU 2026 ja TOT 2027-2028

Suunnittelu 2026 Kaksi 30 paikkaista 1200m² yksikköä, joista toisen yhteyteen rakennetaan tilat katkaisuhoidolle (30 paikkaa). Hyvinvointialueella on omana palvelutuotantona ympärivuorokautista ja yhteisöllistä asumispalvelua yhteensä 30 asuntoa. Yksityisiltä hankitaan ostopalveluna lähes 300 paikkaa. Vaikka tarkoitus on muuttaa painopistettä kevyemmin tuettuihin asumismuotoihin, on raskaamman asumispalvelun tarve jatkossakin suuri. Selvitysten (NHG, LivingSkills) mukaan oma palvelutuotanto on paitsi edullisempaa, myös vaikuttavampaa kuin ostopalvelutuotanto eli omasta palvelusta siirtyä asiakkaita

kevyempään asumiseen ja itsenäiseen asumiseen merkittävästi enemmän kuin ostopalveluna hankitusta. Oman palvelutuotannon lisäys isommissa asutuskeskuksissa on erittäin perusteltua. Näillä paikkakunnilla on myös itsenäistä asumista tukevaa järjestö- ja muuta toimintaa.

2025–2027, Keskitetty ruokahuolto 12 800 000 €, SLU 2025 TOT 2026-2027

Toteutus 2026, 8 000 000 €. Konsulttiyhtiö KPMG:n laatima raportti suosittelee tuotantokeittiöiden keskittämistä yhteen tai kahteen yksikköön. Tiivistämisen myötä tuotantokeittiöiden toiminnasta tulee tavoitteiden mukaisesti joustava, helposti hallittava kokonaisuus, mikä mahdollistaa yhtenäisen, korkean palvelutason ylläpitämisen. KPMG:n selvitysten perusteella investointien ja henkilöstöresurssin keskittäminen on hyödyllistä. Nykyisten tilojen laajentaminen, korjaaminen ja kapasiteetin kasvattaminen ei ole kustannustehokas ratkaisu pitkällä aikavälillä. Tuotantomenetelmän muutos Cook & Chill -menetelmään tuottaa kustannussäästöjä kuljetuskustannuksista, sekä tuo joustavuutta toimintaan. Keskitetty keittömalli tuottaa vuositasolla säästöjä noin 4 000 000 € ja mahdollistaa mukautumisen palveluverkon muutoksiin. Huoltovarmuusnäkökulma on huomioitu suunnitelmassa palvelukeittiöiden varustuksen osalta. Hankkeen siirtäminen tai toteuttamatta jättäminen pakottaa alueen toimimaan nykyisen 13 valmistavan keittiön mallilla. Nykyinen malli on kallis ja tehoton sekä henkilöstön saatavuuden kannalta erittäin haasteellinen. Alueelta eläköityy vuoteen 2028 mennessä noin 60 ateriapalvelutyöntekijää. Muutos lisää toimintavarmuutta ja tehokkuuden lisääntymisen sekä kustannussäästön ansiosta välttämättömät asiakkaiden ja potilaiden palvelut pystytään turvaamaan.

2026–2028, Vaativan tuen osaamisyksikkö 9 960 000 € SLU 2026 TOT 2027-2028

Suunnittelu 2026, 560 000 €. Vaativan tuen osaamiskeskus toimii vammaispalveluiden resurssi- ja osaamisen keskittymänä tuottaen laitoshoidon ja avohuollon palvelut; erityispoliklinikka, kotiin annettavat, vaativa moniammatillinen asiantuntijatyö. Toiminta on aiemmin keskittynyt Antinkartanon kuntoutuskeskukseen ja on hajautunut eri toimipisteisiin mm. Ulvilan Mukulatorille sisäilmastollisten ongelmien vuoksi. Erityisesti nykyiset laitoshoidon toimitilat eivät vastaa erityisen vaativan hoidon ja kuntoutuksen tarpeisiin, eivätkä toiminnallisesti edesauta kustannustehokasta työskentelyä. Tavoitteena on, että osaamiskeskuksen palvelut muodostavat yhden tilakokonaisuuden, jossa toimivat laitoshoidon yksiköt, arviointiyksikkö, hengityslaitteiden varassa elävien tukiyksikkö, erityispoliklinikkapoliklinikka, kotiin annettavat palvelut sekä erityisosaamisen liittyvät vaativat moniammatillisen tuenpalvelut (lääkäri, psykologi, sosiaalityö, terapia-palvelut). Palveluiden keskittäminen yhteiseen kiinteistöön tuottaa osaamisen, resurssien ja kustannussäästöjä mm. henkilöstön kustannussäästöjä.

Rakennushanke Harjavallan paloasema 7 000 000 € SLU 2026 TOT 2027-2028

Suunnittelu 2026, 1 000 000 €. Vakavista sisäilmaongelmista kärsivän päivystävän paloaseman korvaava uudisrakennushanke. Tarkempi selvitys pelastustoimen osuudessa. Harjavallan paloaseman kustannukset jakautuvat suunnitelmien kesken seuraavasti

Soten osuus 1 260 000 €

Rakennushanke Yhteisöllinen asuminen 7 000 000 € SLU 2026 TOT 2027-2028

Suunnittelu 2026, 300 000 €. Yksi 60-paikkainen yhteisöllisen asumisen yksikkö Poriin. Satakunnan hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelurakenteen tavoitteena on raskaan ympärivuorokautisen palvelurakenteen keventäminen ja yhteisöllisen asumisen määrän lisääminen ja monipuolistaminen. Tällä hetkellä Satakunnan hyvinvointialueella on kahdeksan yhteisöllisen asumisen yksikköä ja asuntoja noin 100.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä koskevan rakenneuudistuksen kanssa saman aikaisesti uudistettiin asumispalveluja koskevaa lainsäädäntöä (Sosiaalihuoltolaki 21 B §). Asumispalveluiden uudistus mahdollisti monimuotoisten asumis- ja palvelukokonaisuuksien luomisen niin, että asiakkaille voidaan tarjota joustavia, yhteisöllisiä ja toimintakyvyn säilymistä tukevia asumis- ja palveluratkaisuja kotona asumisen ja nykyisen ympärivuorokautisen palveluasumisen väliin. Rakennettava yksikkö on tarkoitettu sijoittamaan kotihoidon tukikohdan kanssa samalle tontille, tai sen välittömään läheisyyteen, jolloin yksiköt saavat toisistaan synergiaetua.

Alueen tavoite on kasvattaa yhteisöllisen asumisen kapasiteettiä noin yhteen prosenttiin yli 75-vuotiaista. Yhteisöllisen asumisen vuorokausihinta on noin puolet pienempi kuin vastaava ympärivuorokautisen hoidon hinta.

Rakennushanke PäiMie yksiköt (2) SLU 2026 TOT 2027-2028

Suunnittelu 2026, 500 000 €. Satakunnan hyvinvointialueen omille asumisyksiköille sopivia tiloja on etsitty kaksi vuotta tuloksetta, jolloin ainoa käytettävissä oleva vaihtoehto on toteuttaa yksiköt uudishankkeena. Kaksi 30-paikkaista 1200m² yksikköä Poriin, joista toisen yhteyteen rakennetaan tilat katkaisuhoidolle sekä päihde- ja riippuvuuskuntoutukselle (30 paikkaa).

Hyvinvointialueella on omana palvelutuotantona ympärivuorokautista ja yhteisöllistä asumispalvelua yhteensä 30 asuntoa. Yksityisiltä hankitaan ostopalveluna lähes 250. Vaikka tarkoituksena on muuttaa painopistettä kevyemmin tuettuihin asumismuotoihin, on raskaamman asumispalvelun tarve jatkossakin suuri. Oman palvelutuotannon lisäys isommissa asutuskeskuksissa on erittäin perusteltua. Näillä paikkakunnilla on myös itsenäistä asumista tukevaa järjestö- ja muuta toimintaa.

Alueen oman tuotannon kapasiteetti alueella on vain hieman yli 20 % kokonaiskapasiteetista. Oman tuotannon lisääminen on huoltovarmuuden ja oman tuotannon vähäisyyden vuoksi välttämätöntä.

Vuosittain toistuvat investoinnit

Satakunnan hyvinvointialueen kiinteistöomaisuuden hallinta perustuu kunnossapitoinvestointeihin, teknisiin ja toiminnallisiin perusteisiin toteutettaviin sairaalaosastojen peruskorjauksiin, sekä rakennuskohtaisien peruskorjauksien yhdistelmään, joiden avulla pyritään välttämään korjausvelan määrän kasvaminen.

Kunnossapitoinvestoinnit 3 400 000 €

Satakunnan hyvinvointialueen kiinteistöomaisuuden tekninen arvo on 223 473 845 € ja rakennuksissa on kertynyttä korjausvelkaa 33 274 008 € ja korjausvelkaa syntyy lisää vuosittaisen kulumisen 5 679 502 € verran. Kunnossapitoinvestointeihin esitetty 2 600 000 € määräraha kohdistetaan rakennusosien ja teknisten järjestelmien ja laitteiden kunnossapitoon.

HVA-SOTE-osastojen peruskorjaus 3 000 000 €

Esitetyllä investointitasolla toteutetaan vuosittain sairaalaosastojen ja muiden tilojen toiminnallisia muutoksia, sekä laajoja rakennusosien korjauksia.

Investoinnit vuokratiloihin 450 000 €

Esitetyllä investointitasolla toteutetaan vuosittain vuokratiloissa tilojen toiminnallisia muutoksia ja korjataan järjestelmiä, jotka eivät kuulu vuokranantajan vastuulle, tai niitä ei ole tarkoituksenmukaista rahoittaa vuokravaikutteisina.

Pelastustoimen osasuunnitelma

Pelastustoimen osasuunnitelmassa esitetään vuosien 2026–2029 laite- ja kalustoinvestoinnit sekä vuokravastuiden muutos.

Pelastustoimialan investoinnit 2026–2029

Hyvinvointialueuudistuksen myötä pelastuslaitoksen investointeihin ja käyttötalousmenoihin ei tulevaisuudessa saada avustuksia Palosuojelurahastosta eikä Öljysuojarahastosta.

Palosuojelurahastosta on viimeisen viiden vuoden aikana saatu avustuksia keskimäärin noin 105 000 € vuodessa pelastustoiminnan investointeihin ja öljysuojarahastosta viiden viimeisen vuoden aikana keskimäärin 100 000 € vuosittain avustusta öljyntorjunnan investointeihin ja öljyntorjunnan käyttötalousmenoihin. Hyvinvointialueet eivät kuulu Palosuojelurahaston avustusten piiriin ja Öljysuojarahaston toiminta on päättymässä EU-lainsäädännön ja -käytäntöjen myötä.

Pelastustoimialan investoinnit laitteisiin ja kalustoon 2026–2029

Pelastustoimialan investoinnit vuonna 2026 laitteisiin ja kalustoon 1600 000 €

Investointitaso 2026 on sama kuin vuonna 2024, mutta se on 400 000 € alempi kuin edellisten 20 vuoden investointitaso 1 600 000 €.

Pelastustoimen investointisuunnitelmassa keskeisen osan muodostaa raskaan ajoneuvokaluston uusinta. Raskasta ajoneuvokalustoa tarkastellaan ajoneuvoluokittain, joita ovat alukset, sammutus- ja säiliösammutusautot, säiliöautot, kalustoautot ja nostolava-autot. Raskaan ajoneuvokaluston lisäksi osainvestointisuunnitelmassa esitetään muut kalustoinvestoinnit, kuten väestöhälytinja järjestelmän täydennys, erikoiskalusto (esim. mönkijät), tarkastusautot sekä investoinnit onnettomuuksien ehkäisyyn ja osaamisen kehittämiseen.

Lisäksi investointisuunnitelmassa on varaus väestöhälytinja järjestelmän täydentämisen sekä varaudutaan kahden tarkastusauton vaihtoon. Investointisuunnitelmissa on lisäksi jätetty varaus ennalta-arvaamattomiin kalustohankintoihin tai mahdollisiin suunniteltujen hankkeiden määrärahojen ylityksiin. Pelastustoimen investointien keskeinen tehtävä on varmistaa pelastustoimen palvelutaso alueella. Palvelutaso perustuu pelastustoimen riskianalyysiin ja investointisuunnittelu on yksi osa, jolla varmistetaan, että alueen pelastustoimella on riittävä suorituskky päivittäisten onnettomuuksien hoitamiseen sekä kyky suoriutua häiriö- ja suuronnettomuuksissa.

Satakunnan pelastustoimen palvelutaso muodostuu seitsemän päivystävän paloaseman ja 49 sopimuspalokunnan tuottamasta valmiudesta. Kaluston kierto suunnitellaan niin, että paloasemilla on käytettävissä parhaiten kokonaisuutta palveleva kalusto huomioiden paloaseman henkilöstöresurssit. Esimerkiksi sammutusauton elinkaari on tällä hetkellä noin 30 vuotta, jona aikana sammutusauto palvelee 3–4 paloasemalla. Tällä hetkellä on selvityksessä se, voidaanko perustellusti vähentää alueelta yksi nostolava-auto sekä yhdestä kahteen kalustoautoa (konttikaluston siirtoon tarkoitettu ajoneuvo). Samassa yhteydessä arvioidaan

kalustoautojen suunnitellun elinkaaren pidentämistä nykyisestä 20 vuodesta 25 vuoteen. Ajoneuvokaluston määrän kriittinen arviointi vaikuttaa paitsi tarvittavien myös tulevien paloasemahankkeiden tarve- ja tilasuunnitteluun, jotta myös tilatehokkuutta pystytään lisäämään.

Rakennushanke Harjavallan paloasema 7000 000 € SLU 2026 TOT 2027-2028

Suunnittelu 2026, 1 000 000 €. Vakavista sisäilmaongelmista kärsivän päivystävän paloaseman korvaava uudisrakennushanke. Tarkempi selvitys pelastustoimen osuudessa. Harjavallan paloaseman kustannukset jakautuvat osasuunnitelmien kesken seuraavasti Pela 5 740 000 SOTE 1 260 000. Kustannukset on esitetty kokonaisuutena rakennusinvestointien osakokonaisuudessa.

Pelastustoimiala investoinnit laitteisiin- ja kalustoon 2026

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Pelastustoimiala (1000 €)	1600	1600	1600	1600

Vuokravastuiden muutos, pelastustoimiala*

Vuokravastuiden muutosta ei voida luotettavasti arvioida, koska pelastustoimen kiinteistöjen palveluverkkosuunnittelu on keskeneräinen.

Vuokravastuiden muutos (1000 €)	TA2026
Uudet vuokrasopimukset	- €
Yhteensä	- €